קורס הדמיית נתונים - סיכום

תוכן

1	;ורס הדמיית נתונים - סיכום
3	שיעור 1
3	הקדמה
3	מה נלמד בקורס
4	בריף פעולות בסיסיות בPandas
6	שיעור 2
6	groupby המשך עבודה עם
7	ממוצע וההסתייגות ממנו
9	שיעור 3
9	outliers יהוי
9	Data cleaning
13	שיעור 4
13	Time series
16	אמינות הגרף
17	שיעור 5
17	time serirs המשך
18	אסטרטגיות במניות
19	Moving average
20	שיעור 6
20	Naïve bayes classifier
21	Ensemble learning – למידת מכלול (/קבוצה)
21	שיעור 7
21	ensemble learning
22	Bias – נטייה
23	Voting classifier
24	Bagging/ Pasting classifier
25	שיעור 8
25	bias varianceסוגי טעויות - trade-off בין ה
25	Feature importance
26	המונח Boosting
26	Adaboost/ boostrap
27	שיעור 9
27	במועמעות ועל וענגגה

הסבר תיכנותי/מתמטי לadaboost	28
	29
K means	30
שיעור 10	32
שימוש בclustering לניתוח תמונה (image segmentation)	
שימוש בpreprocessing לpreprocessing	
הורדת מימדים - dimensionality reduction	
שיעור 11	
- ביי דד המשך הורדת מימדים - dimensionality reduction	
Projection	
PCA	
Explained variance ratio	
Explained variance ratio טיעור 12	
T-SNE	٠٠٠

שיעור 1

הקדמה

חרי שלמדנו הרבה ספריות ומודלים וכו׳ חשוב להבהיר מספר דברים – לא בהכרח מי שזוכר את כל הספריות בעל פה הוא מתכנת יותר טוב. ברור שזה יקצר לו את זמן העבודה כי הוא לא יצטרך להיכנס כל רגע לשנוע מעניין המהותי הוא לא רק לזכור פונקציות אלא להבין אותן באמת, אילו מאוד פשוטות, אבל העניין המהותי הוא לא יודע להתמודד, למה לבחור אלגוריתם אחד סוגי ערכים מודל מסוים מקבל ועם מה הוא לא יודע להתמודד, למה לבחור אלגוריתם אחד במקום אלגוריתם אחר וכו׳, אחד מהדברים שנעשה בקורס – ננסה לצלול ולהבין את העומק של הדברים. דבר נוסף – אנו לומדים הרבה דברים בתואר וחלקם חשובים מבחינת פיתוח כושר אנליטי אבל אין להן בהכרח השפעה ישירה על העבודה שלנו כdata scientists לכן מעבר לכל נושא התכנות וידיעת הספריות מי שרוצה לשלוט בכל תחום הmachine learning חייב להיות מבוסס היטב בתחומים של סטטיסטיקה, הסתברות, ואלגברה לינארית – אלו אבני הבניין המשמעותיים.

מה נלמד בקורס

- 2. נושאים נוספים עליהם נלמד בקורס:
- א. Pandas יותר ממה שהתרגלנו אליו כמסדר טבלה שדומה לאקסל ותו לא נכיר לעומק, למשל גרפים מתקדמים המתעדכנים און ליין או גרפים עם פרמטר שניתן להזיז וכוי.
- ב. Time series נבין מתי המיקום של שורה בpandas מהווה גורם משפיע. נוכל להבין את העיקרון הזה למשל ע"י ההבנה שניתן לחזות באופן טוב את מזג האוויר של מחר ע"י מזג האוויר של היום, זה בא לידי ביטוי בעוד תחומים רבים ואחד מהבולטים בו הוא למשל מניות ולנתח את הסיבתיות של העלייה/ הירידה בהתאם למה שקדם אליה.
- (במאמר מוסגר נציין שכאשר נבנה מודל על דאטה מסוג כזה הtrain שלנו יהיה כל החלק הראשון של הדאטה, והtest יהיה החלקים האחרונים, כי האירועים שקדמו הם אלו שהובילו לאלו באו אחריהם. בנוסף אם אין לי test ואני באמת רוצה לחזות אני יכול למשל לבנות מודל שמקבל את ה60 ימים האחרונים ומחזיר את החיזוי ליום הבא, אבל אז אני יכול להפעיל אותו על ה79 הישנים וה1 החדש, ולקבל חיזוי נוסף, וכך להמשיך ולחזות מספר ימים קדימה. יש בכך הרבה יתרון אך חשוב לזכור שה"מערכת" הזו מעולה, ויכולה לתת תוצאות נכונות, אך פעמים רבות החיזוי שלה הוא חיזוי של העבר, ובמציאות כמו שאנחנו יודעים יש דברים שאין אלגוריתם שיכול לחזות בגלל הכמות הגדולה כ"כ של משתנים).
- בתמצות במקום להביא רעיון אחד פנומנלי
  שיכול לפתור חלק מאוד גדול מהמקרים ניתן להשתמש בשיטה אחרת והיא הבאת המון שיכול לפתור חלק מאוד גדול מהמקרים ניתן להשתמש בשיטה אחרת והיא הבאת המון רעיונות קטנים. נניח שיש לך מטבע לא הוגן, בעל סיכוי של 52% ליפול על עץ וסיכוי של 48% ליפול על פאלי. למעשה אם אתה רוצה לדעת האם הצד של ה- 52% הוא עץ או פאלי, הרי שלא תוכל להסתפק רק בזריקה אחת, כי מזריקה אחת לא תוכל ללמוד דבר. אולם, אם תטיל את המטבע 1,000 פעמים, הרי שישנה סבירות גבוהה שנראה עץ הרבה יותר פעמים מאשר מפאלי. אחת מהשיטות הכי מוכרות לזה הוא מודל הrandom forest. כאשר נפעיל אותו לרוב נשתמש בהמון עצי החלטה n_estimators אבל העומק של העצים (מפות ולמצוא מה (לרוב בין 1 ל3) כלומר כמה ישאלותיי/פיצולים אני נותן לכל עץ. במקום למפות ולמצוא מה

- המילה הכי נפוצה שיכולה לעזור לי לסווג האם הודעה היא ספאם, הרעיון של random forest הוא לקחת המון כללים "טיפשיים" ולא בהכרח ממצים, ומחבר אותם הדיוק שלו הוא גבוה. יתרון נוסף של עצי החלטה זה שניתן להסביר באופן יחסית ברור למה דווקא זו ההחלטה שהתקבלה, ולא לומר "המודל קבע שזה מה שנכון לעשות".
  - ד. Naïve base הנחה (נאיבית) שאין תלות בין משתנים. כלומר בהינתן הרבה פיצירים ופרמטרים משפיעים ניתן לחלק לכל אחד מהם בנפרד מהשני. (בעוד שפעמים רבות המציאות הוא שיש קשר- למשל שלא כדאי לשחק טניס אם מעונן, גשום, ויש רוח חזקה. יכולים להיות מצבים בהם יש רוח חזקה אבל לא מעונן ואין גשם וכדי, ואז לשאול האם מומלץ לשחק או לא, אבל באמת אלו פרמטרים שקשורים קשר ישיר אחד לשני). p(h/x1,x2,x3) = p(h/x1) * p(h/x2) * p(h/x3) פעמים רבות מניחים הנחה נאיבית ובכל זאת מקבלים תוצאות ממש טובות.
  - ה. Clustering (פירוש פשוט מקבץ/ אשכול) עד עכשיו למדנו על סיווג במודלים של Supervised learning, כלומר שאני נותן למודל את הדאטה עם ייהתשובותיי לדאטה (supervised learning) למשל את הגדלים של עלי הכותרת של אירוס ואיזה זן זה. אנו כיוון אחר ללמידת מכונה וזה unsupervised learning, על מנת להצליח לסווג דאטה שאקבל מבלי שאקבל את הלייבלים. בדוגמה של האירוסים זה לקבל את הדאטה מבלי שאני יודע שיש באמת 3 זנים, איך אני מחלק? מה הפרמטרים?
- י. PCA אנו מסוגלים לדמיין עד 3 מימדים אורך, רוחב ועומק, כאשר יש לנו הרבה מימדים זו בעיה שקשה לעבוד איתה כי קשה להבין את המבנה הפנימי שלה, מה נמצא ליד מה וכוי. זו בעיה שקשה לעבוד איתה כי קשה להבין את המבנה הפנימי שלה, מה נמצא ליד מה וכוי. PCA מנסה ילהורידי את המימד של הבעיה בצורה שיהיה ניתן לצייר אותה ועדיין לא לאבד את המהות של המידע. למשל אם יש לי נקודה על מרחב תלת מימדי x,y,z אני יכול לפשט את הבעיה יותר ולקבל מידע שמאפיין לי את המידע המקורי למשל עייי רשימה של כל המרחקים של כל נקודה מראשית הצירים.
  - י. T-SNE אלגוריתמים המאפשרים לממש ניתוח ויזואלי, למשל זיהוי של מספרים שנכתבו בכתב יד. (למשל במובן של סיווג תמונה עם המספר 8 מבחינת האלגוריתם 8 קרוב יותר למספר 3 מאשר למספר 7, כי ויזואלית 8 ו3 דומים יותר ממה שדומים 8 ו7)

בריף פעולות בסיסיות בחים

- titanic.head(20) פקודת head (ברירת מחדל ל5 הראשונים או האחרונים) למשל (ברירת מחדל ל5 הראשונים או האחרונים)
- עם שורות הראשונות, עם titanic_slice = titanic.iloc[: 10,[2: 3]] 4 עייי אינדקס (iloc = index location) עמודות באינדקס 2 עד 3.
  - titanic_slice = titanic.loc["name"] או חיתוך עייי שם הערך
  - ארצה אני עושה אני עושה חיתוך הוא ישנה לי אותו בדאטה סט האמיתי, לכן אם ארצה דגש חשוב כאשר אני עושה חיתוך הוא ישנה לי גוווים ([2:3]].copy
  - 5. פונקציית groupby יותר מכל פונקציה אחרת יכולה לעזור בהבנת הנתונים, היא במובן מסוים מבצעת פעולות הדומות pivot table באקסל.
  - נבין כי כאשר אנחנו מבצעים השמה של groupby על groupby אנחנו לא יוצרים דאטה פריים נבין כי כאשר אנחנו מבצעים השמה של groupby ("sex"). הפלט פרייקט groupby. לכן אם נכתוב למשל: ("groupby du cyandas.core.groupby.generic.DataFrameGroupBy object) ועליו ניישם פקודות.

אחד מהפרמטרים

: בצורה גרפית

ולקבל הבנה על הדאטה. כמו כן ניתן להציג אותו

- : על מנת לראות את הקבוצות של המשתנים, למשל groupby.groups א. gbo.groups על מנת לראות את הפקודה , gbo = titanic_slice.groupby("sex") ('female': [1, 2, 3, 8, 9], 'male': [0, 4, 5, 6, 7] הפלט יהיה: [1, 2, 3, 8, 9], 'male': [0, 4, 5, 6, 7]
  - ב. l = list(gbo) בירת רשימה מכל אחת מהקבוצות.
- ג. אנחנו מכירים שיש לנו יכולת לעשות סינונים עייי בחירת המשתנים אבל ניתן גם עייי titanic_slice.groupby(by='sex').age.mean(, למשל: groupby , groupby one max/ std/ describe את mean הפלט יהיה ממוצע הגילאים של כל מין. ניתן להציג במקום mean היתרון של זה הוא שניתן להגיע לתוצאות מאוד מהירות ומאוד אינדיקטיביות, למשל- שבטיטאניק ייעדיףיי היה להיות אישה במחלקה ראשונה:

איך הקוד עובד? הוא מסנן לפי מין, ולכל מין לפי המחלקה (1 הכי גבוהה) וכל מי שאכן שרד מופיע בדאטה תחת survivred, ולזה הוא עושה ממוצע ביחס לכמות האנשים שתחת אותו קטגוריה ולא שרדו. יש לזה המון מסקנות, לדוג׳ שהמחלקה משחקת תפקיד פחות משמעותי מאשר המין.

- ד. אם אני רוצה לקבל את כמות האיברים לכל תת פרמטר לפי אותה חלוקה של מין ומחלקה: titanic.groupby(by=["sex","pclass"]).size()
- ה. אם אני רוצה שהפלט שלי לא יהיה כמו שהוא מופיע בתמונה למעלה אלא שיוצג כצורה של

טבלת pandas נכניס new_df = titanic.groupby("sex").mean() אותו למשתנה ונדפיס את new_df המשתנה, למשל: הבאנו את הדוגמא הזו survived pclass fare age sibsp parch עם הmean לא רק כדי sex להבהיר איך עושים באופן female 0.742038 2.159236 27.915709 0.694268 0.649682 44.479818 0.188908 2.389948 30.726645 0.429809 0.235702 25.523893 ויזואלי אלא כי עכשיו עם הטבלה שהתקבלה %matplotlib inline import matplotlib.pyplot as plt מאפשר לנו groupbyה להשוות ממוצעים בכל

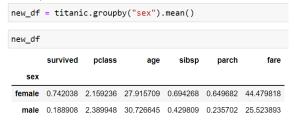

- ו. sort_values מיון הערכים שהתקבלו לי לפי פרמטר מסוים, למשל: summer.groupby(by=["Country","Medal.(["Medal.count().sort_values(ascending=False) מה שהקוד עושה זה לסנן לפי מדינה, וכל מדינה לפי המדליות שזכתה בהם מה הכמות של (ascending=False) המדליות בתת קטגוריה הזו, ואת כל מה שהתקבל תמיין בסדר יורד מהגבוה
  - יחזיר type(l[0][0][0][0] יחזיר type(l[0]] יחזיר מטוים, משתנה מסוים, למשל מטוים, למשל בעיאת מטוים, למשל יחזיר str למשל
  - 7. nunique מציאת כמות הערכים השונים תחת קטגוריה מסוימת, למשל בדאטה-סט של כל summer.Country.nunique() משתתפי האולימפיאדה אני רוצה לדעת כמה מדינות יש

שיעור 2

groupby המשך עבודה עם

עוזר לנו להבין את הדאטה בצורה יותר טובה, כך שמומלץ מאוד ״לשחק״ עם הנתונים groupby .1 שמכניסים אליו ולבדוק האם ישנן מסקנות/ עובדות מעניינות שיכולות לפתוח פתח לכיוון

מחשבה משמעותי. למשל – מה הממוצע בכל אחד מהפרמטרים עבור גבר או אישה בטיטניק: למשל נוכל לראות שממוצע הנשים ששרדו אל מול ממוצע הגברים ששרדו הוא משמעותי מאוד.

- 2. הערה לגבי survived הסיבה שמוצג לי כמות האחוזים ששרדו מהגברים ומהנשים הוא כי הוגדר שישרדי יסומן ב1 וילא שרדי יסומן ב0, ואז כל לבצע ממוצע.
- היא מאוד מהירה, groupby היא היכולת לסנן בדיוק את המידע הרלוונטי בצורה מאוד מהירה,

```
medals_per_country = summer.groupby(by=["Country","Medal"]).Medal.count().nlargest(n = 20)
                                                                              למשל סינון לפי מדינה – את
medals per country
Country Medal
                                                                            ה20 שזכו בהכי הרבה מדליות
       Gold
       Silver
               1252
                                                                             ואיזה סוג זה היה. זה במקום
       Bronze
               1098
       Gold
       Silver
                627
                                                                                   ואז sort values לעשות
GRR
       Silver
Bronze
                621
                                                                                    ולזה ascending=false
GBR
       Bronze
                553
       Gold
                546
       Bronze
                                                                              nlargestה, head(20) לעשות
       Silver
                491
                                                              מקצר את כל הפעולות האלו לפעולה אחת.
```

.4 הפרטמר של הגיל הוא פרמטר שמאוד קשה לעבוד איתו, כי הוא לרוב פרוס על ספקטרום גדול,

```
וגם הוא לא בהכרח אינדיקטיבי. לכן
titanic["ad_chi"] = "adult"
 titanic.loc[(titanic.age < 6) & (titanic.age<18) , "ad_chi"] = "child" titanic.loc[titanic.age < 6 , "ad_chi"] = "toddler"
                                                                      אפשר לעשות פעולות מסויימת כדי
 titanic.ad_chi.value_counts()
                                                                           לקבל אינפורמציה. למשל – אנו
 adult
 child.
            66
                                                                     יכולים לשער שהמבוגרים דאגו יותר
 Name: ad_chi, dtype: int64
                                                                     להציל את הילדים כך שנצפה לראות
titanic.groupby('ad_chi').survived.mean()
                                                                                שאחוז הילדים ששרדו מול
 ad chi
           0.362356
                                                                               המבוגרים ששרדו הוא גדול
 child
           0.424242
           0.704545
 Name: survived, dtype: float64
                                                                      משמעותית. נגדיר עמודה חדשה של
```

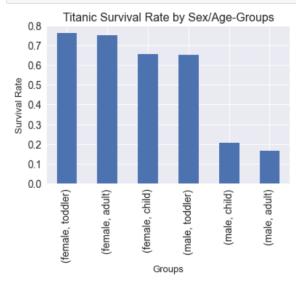
מבוגר, ילד, או תינוק. ונראה את החלוקה באחוזים של מי ששרד – 70 אחוז מתוך 44 התינוקות שהיו שרדו, לעומת 36 אחוז מ781 המבוגרים שרדו. לעומת זאת מתוך הילדים 42 אחוז מ66

הילדים שרדו, מכאן אני יכול לחשוב אולי יש trashold – רף - מסוים שהפך ילד למבוגר מבחינת הדאגה לו, למשל לנער בן 17/18 שלא התייחסו אליו כמו לילד בן 8.

כך שבסוף נוכל ליצור גרף המתאר לנו "מה עדיף היה להיות בטיטניק?" ונראה למשל להיות תינוקת או אישה מבוגרת היו סטטיסטית אלו ששרדו באחוזים הגבוהים ביותר – קרוב ל80 מהן.

```
w_and_c_first = titanic.groupby(["sex", "ad_chi"]).survived.mean().sort_values(ascending = False)

w_and_c_first.plot(kind = "bar", figsize = (6,4), fontsize = 14)
plt.xlabel("Groups", fontsize = 13)
plt.ylabel("Survival Rate", fontsize = 13)
plt.title("Titanic Survival Rate by Sex/Age-Groups", fontsize = 16)
plt.show()
```


ממוצע וההסתייגות ממנו

5. בשונה מmeana – הממוצע, החציון (median) נותן את הערך של האיבר הנמצא בדיוק בחצי. מתי <u>נעדיף להשתמש בחציון במקום בממוצע? כאשר יש outliers גדולים,</u> כלומר כשיש איברים מסוימים עם ערכים גבוהים מאוד ביחס לאחרים כך שהם עלולים להסיט את התשובה מהאמת. אם נשאל לדוגמא מה המחיר הממוצע של חברה עם 100 עובדים המרוויחים בממוצע 7000 שקל, אם המנכייל והסמנכייל מרוויחים יחד 200,000 שקל הממוצע של כולם יהיה 8820 דבר שלא באמת מעיד על האמת.

לכן נבין שבדאטה שמתפלג בצורה נורמלית הממוצע והחציון דומים.

6. הערה לגבי outliers – בכל דבר שהטבע יצר (גיל, משקל, גובה, מס׳ ילדים וכו׳) – לא יכולים להיות חריגות משמעותיות כל כך שישנו/ ישפיעו בצורה חריגה. ההפרש בין משקל האדם הממוצע למשקל האדם הכי שמן בעולם הוא לא יותר מאשר פי 3, כך שגם אם 200 קילו זה משקל חריג, אם המשקל הממוצע של 100 אנשים זה 80, אם נוציא אדם אחד ונכניס במקומו אדם ששוקל 200 הממוצע יהיה 81.2. כסף למשל זה לא דבר טבעי, לכן ההפרשים של בודדים יכולים להיות פי כמה יותר מאשר אחרים.

באופן כללי נוכל לומר ש<u>ניתן (או כדאי) לעבוד עם התפלגויות נורמליות כאשר הסטיית תקן היא</u>
בטווח של עד 3.5 / 4 סטיות תקן מהממוצע. לכן כאשר אני בודק ממוצע, או מסתכל על האם
קיימת התפלגות נורמלית אני חייב לדעת גם מהי סטיית התקן, כלומר האם הממוצע באמת מעיד
לי על כך שרוב האנשים נמצאים סמוך לממוצע (לדוגמא 10 אנשים בחדר, חמישה בני 80, וחמישה

בני 10, הממוצע הוא 45 אבל אין לזה שום קשר לעובדות של מי שנמצא בחדר).
הסבר לחשיבות סטיית התקן ועל כך שלא ניתן לסמוך רק על ממוצע והתפלגות נורמלית נוכל
ללמוד מהקריסה הכלכלית שהייתה ב2008, הקריסה הזו נבעה מכך שהבנקים בעולם ראו שישנה
התפלגות נורמלית כך שבממוצע הרוב המוחלט של האנשים שלוקחים משכנתא גם מחזירים
אותה, ולפי ההנחה על ההתפלגות הזו נתנו הלוואת משכנתא כמעט לכולם. אבל המציאות לא
חייבת דין וחשבון להתפלגות הנורמלית, והמון אנשים לא הצליחו להחזיר את ההלוואות,
והבנקים קרסו. היום זה ברור לנו כמו שברור לנו שאין סיבה לעשות תחזית מזג אוויר לעוד שנה.

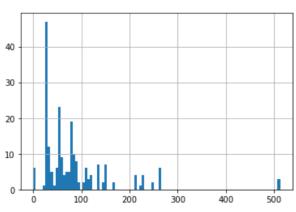
ועל כמה שילם כל נוסע (pclass) דוגמא נוספת מהדאטה סט של הטיטניק: נסתכל על כל מחלקה

titanic.groupby("pclass").fare.mean()

pclass
1 84.154687
2 20.662183
3 13.675550
Name: fare, dtype: float64

titanic.groupby("pclass").fare.std()

pclass
1 78.380373
2 13.417399
3 11.778142
Name: fare, dtype: float64

עבור הכרטיס (fare), נקבל את הנתונים הבאים: אנו רואים שהממוצע של הכרטיס במחלקה ראשונה היה 84 דולר, עבור סטיית התקן קיבלנו סטיית תקן של 78! כלומר שיכול להיות שהיו כאלו ששילמו 84 עבור הכרטיס אבל גם היה כמו לא מבוטלת בכלל של אנשים ששילמו מעט מאוד, ואנשים ששילמו הרבה יותר מאשר כולם. אם נציג זאת בגרף נוכל לראות זאת אף בצורה הרבה יותר מובחנת – ציר הy זה כמות האנשים, וציר הx זה מחיר הכרטיס. אנו רואים שמעל 40 אנשים שילמו כ20 דולר עבור הכרטיס, בעוד יש אנשים ששילמו 100/ 200 או אפילו 500 דולר עבור אותה מחלקה. אנחנו מבינים שממוצע של 84 דולר לא מצביע על מה שהיה באמת ובנוסף אנו יכולים להסיק מסקנות רבות שאחת מהן היא שאולי היו אנשים שייסידרויי להם כרטיסים זולים משמעותית מאנשים

אחרים שדרשו מהם מחיר מופקע ביחס למה שדרשו מאחרים. אנחנו חייבים לנהל דיאלוג עם הדאטה ואם לא נשאל שאלות עמוקות יותר לא נצליח להסיק מסקנות משמעותיות באמת.

8. אם נשים לב – הצלחנו להוציא המון מסקנות רק מללמוד את הדאטה ועם מעט מחשבה, לא בנינו שום מודל עדיין. למה חשוב להבין את זה? כי למערכת אין ידע מוקדם, אבל לנו עוד לפני שהגענו להתעסק עם המודל, יש למשל את היכולת לחשוב על כך שהגיוני שיהיה תיעדוף בהצלה של ילדים ונשים – "women and children first" – נרצה קודם לראות את זה. והנחות עבודה אבסולוטיות למשל שאדם מת הוא מת ולא יחזור להיות חי – המערכת לא יודעת את זה ואנו נדרשים לקודד לה את זה.

שיעור 3

outliers אהוי

1. כמו שראינו בשיעור קודם ישנה חשיבות רבה בבדיקת סטיית התקן ולא רק לסמוך על הממוצע, מאחר ויכולים להיות outliers שמשפיעים מאוד על הממוצע ומייצגים מצג שווא לפעמים. לכן לזיהוי הצווד, אבל גם ללמוד מהם מאוד, גם כדי לנטרל אותם במידת הצורך, אבל גם ללמוד מהם ודרכם להגיע לתובנות חדשות.

מהגברים במחלקה שלישית שרדו בעוד 86.5% מהם לא שרדו. נוכל לבצע פעולת mansform לעמודה חדשה ובכך נבצע השמה לכל אדם את האחוז שלו לכך ששרד בהתאם לנתונים. מכאן אנו לעמודה חדשה ובכך נבצע השמה לכל אדם את האחוז שלו לכך ששרד בהתאם לנתונים. מכאן אנו יכולים לנסות לזהות outliers, למשל 96.8% מהנשים במחלקה ראשונה שרדו, אחוז קטן מאותן נשים בכל זאת לא שרד, האם יש ביניהן קשר! באותו אופן כלפי הגברים ממחלקה שלישית שכן שרדו – מה בכל זאת קושר אותם! אנו יכולים אולי לגלות שרוב אלו שייניצחו את הסטטיסטיקהיי אלו אנשים שבsiblings שלהם מופיע 0/1 כלומר שלא בהכרח היו צריכים לדאוג למישהו והם היו יכולים לדאוג להציל את עצמם.

- 2. הערה בנקודה זו חשוב מאוד לנסות לחדד מה מוגדר מבחינתי outlier, למשל מי ששרד למרות שהיה לו 30%! או 15%! או 5%! איפה הסף! זה עניין של כל מקרה לגופו, וצריך להשתמש בכלי החשוב והיעיל מוח. (למשל אם אני מטיל מטבע 10,000 פעמים וב53% יצא עץ מבחינתי זה מטבע לא מאוזן ושקרי, למרות שזה רק 3%, במספר נמוך של הטלות יכולים להתקבל חריגות, למשל בהטלה 5 פעמים הגיוני שייצא 4 פעמים עץ, אבל כאשר יש כמות גדולה מאוד ההתפלגות אמורה להתאזן, לעומת הדאטה סט של הטיטניק שהבדלים של 3% לא עושים הבדל תהומי)
- 3. הערה נוספת אמרנו שאנו מעוניינים למצוא קשר בין החריגים, אבל העובדה היא שלא תמיד יש.

Data cleaning

4. כמעט בכל דאטה שניקח אנו נקבל נתונים "מלוכלכים" זה יכול לקרות מהרבה סיבות, ניקח לדוגמא מסד נתונים שספר אנשים עובדים עליו וממלאים פרטים על לקוחות, בקטגורית מין יכולים לכתוב זכר/ ז או לפעמים נלחץ מקש לא נכון והוקלד יזכערי, וזה כאשר יש 2 אופציות, כאשר יש הרבה אפשרויות האופציות לא נגמרות. ניתן לייצר קובץ שלא מאפשר לסטות מהגדרות הפרמטרים אבל לרוב הדאטה מגיע עם חריגות רבות שלא מאפשרות לקרוא את הנתונים באופן חלק. הנחת עבודה היא שצריך לנקות את הדאטה ולזרוק נתונים שמפריעים, עם זאת כדי להימנע

sex

male

| titanic.head(6)

survived pclass

0

3 male 22.0

1 female 38.0

3 female 26.0

def five oldest surv(group):

female

מזריקה של נתונים סתם. למשל כאשר אנו בוחנים את הדאטה בinfo אנו יכולים לראות כמה תאים מלאים יש לנו, ולעיתים יש הרבה תאים ריקים - null, ועדיף להימנע במידת האפשר מnull זריקת כל השורות המכילות ערכי – dropna

אחת הדרכים לטפל בתאים ריקים היא להכניס לאותם ערכים את הממוצע של כל העמודה, ובכך לא לפגוע בממוצע, מתוך הנחה שהדבר לא יפגע בהתפלגות של הנתונים.

אבל אפשר לעשות זאת בצורה יותר יסודית, למשל לייצר ממוצעים שונים בהתאם לפרמטרים

מסוימים, למשל אם ממוצע הגילאים של הגברים הוא 70 וממוצע הגילאים של הנשים הוא 40 – יהיה מדויק יותר עבור התאים הריקים להשלים את הגיל בהתאם לממוצע לפי אותו מין. יותר מעמיק למשל מציאת ממוצע הגילאים לפי מין ולפי איזו מחלקה

26.507589 Name: age, dtype: float64 I titanic["group_mean_age"] = titanic.groupby(["sex", "pclass"]).age.transform("mean") sex age sibsp parch fare embarked deck probability_survived group_mean_age S NaN 0.135447 26.507589 1 0 7.2500 0 71.2833 С С 0.968085 34.611765 0 0 7.9250 21.750000 S NaN 0.500000

חדשה עם transform שלמדנו כד שלכל נוסע יופיע ממוצע הגיל לפי המין

אותו נוסע היה, כמו

שאנו רואים בתמונה.

כד שמה שניתו לעשות

הוא להגדיר עמודה

0 53.1000 0.968085 **4** 0 3 male 35.0 0 0 8.0500 S NaN 26.507589 0.135447 3 male NaN 0 0 8.4583 Q NaN 0.135447 26.507589 titanic.age.fillna(titanic.group_mean_age, inplace = True)

והמחלקה, ואז לבצע השמה עייי fillna של age לתאים הריקים לפי העמודה הזו.

אנחנו לא צריכים להיות מקובעים לפעולות הבסיסיות של groupby, אנו יכולים לבנות פונקציות בעצמנו עם הסינונים שאנו רוצים ולהשתמש בapply לצורך זה. למשל פונקציה המחשבת את שלושת האנשים המבוגרים ביותר ששרדו. כמובו שניתן להכניס עוד פרמטרים

titanic.groupby("sex").apply(five_oldest_surv) survived pclass sex age fare sex 1 female 63.0 77.9583 female 275 483 3 female 63.0 9.5875 829 1 female 62.0 80.0000 male 630 male 80.0 30.0000 570 2 male 62.0 10.5000 male 60.0 79.2000

return group[group.survived == 1].nlargest(3, "age")

titanic.groupby(["sex", "pclass"]).age.mean()

34.611765

28.722973 21.750000

41.281386

30.740707

pclass

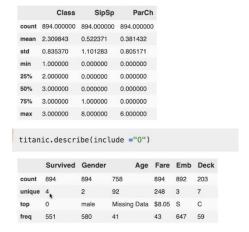
3

1

2

וכד, if ובכך לקבל נתונים מפורטים יותר או לסבך את הפונקציה יותר עייי if וכדי.

לפעמים אם נציג את הinfo של הדאטה נראה נתונים לא נוחים, למשל שהגיל הוא אובייקט (טקסט למשל, ואז לא ניתן לבצע עליו פעולות חשבון). כמו כן, אנו מכירים את פעולת הdescribe המציגה את המקסימום/ מינימום/ סטיית תקן וכוי עבור כל עמודה, אך ניתן להרחיב את הפעולה, למשל עייי (object) וסימן include = "o" הוספת הפיציר ,unique=4 מופיע survived ולמשל נוכל לראות דבר שלא הגיוני כי אדם יכול או לשרוד או שלא. איו

עוד אופציות. או למשל בfare – מחיר הכרטיס, מופיע גם מחיר ללא סימן מטבע, וגם \$8.05.

```
titanic.Survived.unique()
                                                                                            נתבונן אם כן
                                                                                          ערכים השונים
array(['0', '1', 'yes', 'no'], dtype=object)
                                                                                           של survived,
titanic.Survived.value_counts()
                                                                                                 ונראה כי
      551
                                                                                           ves מילאו גם
      341
 yes
                                                                                                וnon, נוכל
Name: Survived, dtype: int64
                                                                                              לשנות זאת
titanic.Survived.replace(to_replace= ["yes", "no"], value = [1, 0], inplace = True)
                                                                                               עייי פעולת
```

replace עם הפיצ'ר של החלפה מרובית (על אותו עקרון של מילון, הראשון בto_replace בראשון בvalue וכך הלאה, וחשוב להוסיף inplace כדי להגדיר שהערכים האלו באו להחליף את דrue החדל כך שאם לא נרשום inplace=false) זה ברירת המחדל כך שאם לא נרשום רק יוצג לנו איך זה נראה אחרי הפעולה שכתבנו אבל לא תעדכן את הטבלה לפי ההחלפה.

```
8. דגש חשוב – לאחר
titanic.Survived = titanic.Survived.astype('int64')
                                                                  שהמרנו ערד המוצג
                                                                   כאובייקט שאמור
titanic.Survived.value_counts()
                                                                 להיות מספרי, לאחר
    552
                                                                  שביצענו החלפה של
    342
Name: Survived, dtype: int64
                                                                  הנתונים למשל כמו
                                                                  yesשעשינו כעת (מ
```

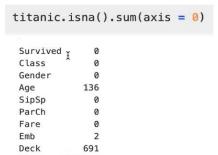
.astype הערכים עדיין מוגדרים כאובייקט ויש לשנות אותם לערך מספרי עייי פעולת

9. בעיות נוספות שאנו עלולים להיתקל בהן:

שם של עמודה מכיל רווח לפני השם (ייname יי) ואז נקבל שגיאה כשנקרא לעמודה הזו. שמות הכתובים באותיות גדולות וכדי – ניתן להמיר לצורה של אות ראשונה גדולה והיתר .str. ועוד צורות רבות עייי פעולה. str.title() קטנה עייי בחירת העמודה ולאחר מכן

> טקסט המכיל מספרים וסימנים או רווחים לפני ואחרי שלא רלוונטים – ניתן להשתמש בפקודת strip.

> Bat 1. Bat . כמובן שיש עוד המון אך הבאנו את זה רק כדי להראות כמה פרטים 2. Dog !\n -→ Dog 3. fox ?\t → fox קטנים יכולים להיות ולהקשות לנו על קריאת הנתונים באופן חלק. בגדול חשוב להבין שכמעט כל דאטה ניתן לנקות בעזרת פונקציות. dtype: object

str.strip('123.!? \n\t')

Data

0

1

2

3

10. אנו יכולים לבדוק את כמות התאים הריקים בכל עמודה עייי axis=0, דגש חשוב – אנו יודעים כי isna עייי לשורות ו1 יחזיר לנו עמודות, כאשר אנו סוכמים את כמות הull בעמודה נסמן בכל זאת axis=0 כי זה סוכם לי עבור העמודה לאחר שעובר שורה שורה – זה עניין מבלבל אבל מהותי.

או למשל תציג לי את כל השורות titanic isna().any(axis = 1) (axis=1 רולכן הפוך על הפוך – נרשום) Survived Class Gender Age SipSp ParCh Fare Emb Deck המכילות בתוכן ערך של null. 0 3 1 0 7.2500 S male 22.0 NaN female 26.0 7.9250 S NaN notna באותו אופן ניתן להגדיר 35.0 8.0500 S male ולראות מה שלא מכיל שום ערך null. male Missing Data 0 8.4583 Q NaN

וא עייי האופן הבא: null אורה נוספת בה ניתן להיפתר ערכים המכילים

```
titanic.dropna(axis = 1, now = "any").snape
(894, 6)

titanic.dropna(axis = 0, how = "all").shape
(894, 9)

titanic.dropna(axis = 1, how = "all").shape
(894, 9)

titanic.dropna(axis = 0, thresh = 8).shape
(736, 9)
```

בסינון הראשון אנו מורידים את כל
העמודות המכילות איזשהו (any) ערך
תעמודות המכילות איזשהו (any) ערך
null, נראה כי ירדו לנו 3 עמודות. אם
בwoh נשנה ללום משים לב כי הדאטה לא
השתנה כלל, מאחר ואין עמודה/שורה בה
כל הערכים הם null, בנוסף ניתן לקבוע רף
(thresh) ממנו יוריד, למשל – תמחק את כל
השורות המכילות לפחות 8 ערכים שהם לא
null, נראה כי יש 160 שורות שלא מכילות
יותר מאשר 8 ערכים.

12. ניתן גם לסנן ערכים כפולים במקומות שאנו לא רוצים כפילויות, למשל בתעודת זהות, ולבחור באיזה מבין האופציות אנו מעוניינים alphabet [alphabet.duplicated (keep = "first")] לשמור (עייי הפיצ'ר keep, ניתן היה

גם לשנות לlast או לfalse ואז הוא יזרוק את כל השורות שמופיע בהן כפילויות, דרך אחרת – עייי drop_duplicated במקום duplicated). כמו כן ניתן להוסיף בסוגריים את הפיצ'ר subset ולבחור ממה עמודות שאני מעוניין לסכום לפיהן לבדוק שאין כפילויות, למשל כמה כפילויות יש באנשים כמה עם אותו שם.

13. ניתן לזרוק נתונים עייי האינדקס הספציפי שלהם

```
titanic.drop(index = [891, 892, 893], inplace = True)
```

14. להוסיף את ההסבר על cut חלוקה לפי הגדרות שאני מכניס לו – למשל בקפיצות של 100 וכוי, וqcuti – חלוקה למספר חלקים שווים כך שבכל חלק תהיה כמות שווה של אובייקטים

שיעור 4

Time series

1. חלק מאוד גדול מדאטה שנתעסק איתו יהיה כזה שיש משמעות לסדר השורות, ולכן יש חשיבות לסדרת זמן. כאשר יש לנו דאטה מסוג time series המידע בשורה אחת הוא קשור באופן מהותי לשורה שלפניו ולזו שאחריו, לכן כאשר נבנה מודל אסור יהיה לנו לעשות shuffle. אני מבין שהיכולת שלי לחזור את מה שיקרה עוד רגע תלוי במה שקרה כמה שניות קודם לכן, והטמפרטורה מחר תלויה בזו שהייתה היום ואתמול ושלשום, ולכן אני יכול לקחת כמות מידע

Parse

29/03/22, 29/3/22 – פורמט התאריך הוא בעייתי כי יש צורות רבות לכתוב את אותו דבר – 29/03/22, 29/3/22, parse_dates ולהגדיר אפשר להוסיף את הפיצ'ר 03/29/2022

אחורה, אבל לא יותר מידי כי לפעמים דווקא בגלל עודף מידע משבש מהיכולת האמינה לחזות.

```
| temp = pd.read_csv("temp.csv", parse_dates=["datetime"], index_col= "datetime")

לו איך למנות:
```

(עדיין חשוב לעבור על הדאטה לוודא שלא היו חריגות בהמרה, למשל אם מישהו מילא בטבלה

ייחסריי או ייאין תארידיי) אופציה אחרת כאשר יש לי למשל temp.info() <class 'pandas.core.frame.DataFrame'> עמודה עם סטרינגים של תאריך RangeIndex: 35064 entries, 0 to 35063 Data columns (total 3 columns): ניתן לבצע המרה כך שהעמודה # Column Non-Null Count Dtype תהיה time series. היעילות הרבה -----0 datetime 35064 non-null object כל כך של ההמרה הזו היא שלא 35062 non-null float64 35064 non-null float64 2 NY משנה באיזו דרך התאריך ייכתב dtypes: float64(2), object(1) memory usage: 821.9+ KB (בתחום גבולות הגזרה ההגיוניים) temp.datetime[0] פנדיס יידע להמיר את זה לפורמט print(pd.__version__) תאריך. למשל: 11/8/2015 1.2.4 ,10:30:20 pd.to_datetime(temp.datetime) 05 2015 ,2015/05/20 ,20150520 2013-01-01 00:00:00 ,20 2013-01-01 01:00:00

```
pd.to_datetime(["2015-05-20", "Feb 20 2015", "Burik"], errors="coerce")

DatetimeIndex(['2015-05-20', '2015-02-20', 'NaT'], dtype='datetime64[ns]', freq=None)

.May 2015 20
```

2013-01-01 02:00:00

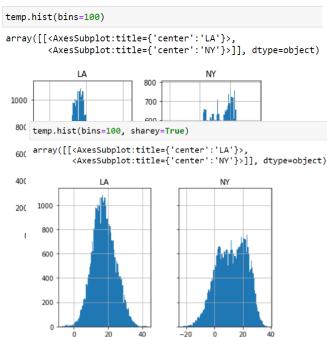
.יועוד. may 20th 2015", ועוד.

אם נכניס קלט לא תקין הוא לא ייתן לנו להריץ אך ניתן להתגבר על זה עייי ייerrors="coerce". אצלנו הפיציר הזה נועד למצבים בהם מישהו הקליד למשל ייאין תאריך" וכוי.

במקום הקלט הלא חוקי יחזיר NaT-not a time, כמו שעבור קלט שלא מספר יחזיר

(ב. מה אפשר לעשות עם time series נסתכל על דאטה סט המפרט את הטמפרטורה שנמדדה בכל יום במשך כמה שנים בלוס אנגילס (LA) במשך כמה שנים בלוס אנגילס (NY).

למשל אנו יכולים להציג למשל אנו יכולים להציג היסטוגרמה של הטמפרטורה (ציר (x הימים/המופעים של הטמפרטורה הזו (ציר y). (bins) זה כמות החלקים שאני מעוניין לחלק את ערכי הנתונים) אבל מה הבעיה שלנו בגרף שיצא לנו? היתרון שלנו בגרף שיצא לנו? היתרון המשמעותי כל כך של גרף ושל ויזואליזציה של הנתונים זה

שהוויזואליזציה צריכה לזרוק עלינו את המידע ישר, בלי שנצטרך לנתח ולהתעמק בגרף. במבט מהיר על 2 הגרפים שקיבלנו על כמות הימים לפי הטמפרטורות שנמדדו בלוס אנגילס ובניו יורק – לא ניתן להבחין באופן מהיר שניו יורק יותר קרה מלוס אנגילס, רק כשנתעמק נראה שיש בניו יורק מדידות מתחת ל0, אבל במבט חטוף זה לא "צועק" את זה, לכן נבחר גרף אחר.

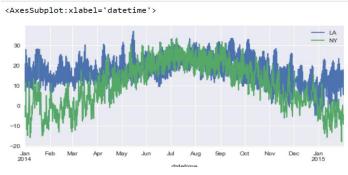
למשל או Share y אם אני רוצה ש2 הגרפים האלו למשל Share y הערה – ניתן להוסיף את הפיציר

temp.plot(figsize = (9, 4), subplots=True, layout=(1, 2) , sharey=True) plt.show() 20 10 -10 — ΙA 2013 2014 2015 2016 2013 2014 2015 2016 datetime datetime

יסונכרנו בטווח האים או העים שלהם, ובכך לאפשר לאמוד את הנתונים טוב יותר, למשל עבור שיתוף ציר הע נקבל את הגרף הבא:)

4. נוכל למשך לבחור בצורת גרפים של plot ולקבל מידע שהוא קצת יותר אינדיקטיבי, למשל אפשר plot נוכל למשך לבחור בצורת גרפים על y נמוכים יותר בגרף. נשים לב שמאחר ולקחנו את כל אלפי הערכים y נמוכים יותר בגרף. נשים לב שמאחר ולקחנו את כל אלפי הערכים temp.loc["01 2014":"01 2015"].plot(figsize = (9, 4), subplots=False, layout=(1, 2))

הא הייתה לשנים, הx הייתה לשנים, time series לחלק את ציר הx לפי הערכים שמקבל, זה עוד יתרון שלו. בנוסף,

היינו יכולים לשנות את subplots לfalse ובמקום 2 גרפים נפרדים לקבל אותם אחד על השני ואז הפער בין 2 הערים הללו יהיה מובחן יותר.

אבל עדיין הגרף הזה נותן לנו מידע כללי, שבגדול - בקיץ חם ובחורף קר, אבל זה לא בהכרח יאפשר לי לחזות מה תהיה הטמפרטורה מחר/ שבוע הבא, לכן מה שאפשר לעשות זה לחתוך את המחרוזת ע"י loc לתאריכים. ניתן לעשות את הסלייסינג לכל תארי ושעה שנרצה.

Data range

שימוש ראשון לחבר מאפשר לייצר רשימה של תאריכים בקפיצות קבועות, עם התחלהשיכול לקבל כמות שונה מאוד של פרמטרים, למשל: freq (frequency) - שיכול לקבל כמות שונה מאוד של פרמטרים, למשל:

```
D. יום D. pd.date_range(start = "2015-07-01", end = "2015-07-31", freq= "D") , W שבוע W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W , W
```

לכת אחורנית עייי הכנסה לסטארט את התאריך המאוחר יותר, או b-buisnessdays (שני עד שישי) או קפיצות בשבוע החל מיום ספציפי – למשל כל יום רביעי w-wed, או תחילת חודש QS, או תחילת רבעון – QS, החוקיות היא אותה חוקיות – באותו אופן אפשר להציג רבעון – Q, או תחילת רבעון – QS החחקיות היא אותה חוקיות ברירת המחדל של כל זמן הוא סוף הזמן, ואפשר להוסיף S ולקבל את ההתחלה, כמו כן אפשר לבחור פרמטר מדידה ולהוסיף לו את התת זמן שעל פיו אני רוצה לבצע את המדידה כמו הדוגמה

```
עם יום רביעי כל שבוע.

DatetimeIndex(['2015-02-01 00:00:00', '2015-02-01 03:00:00', '2015-02-01 03:00:00', '2015-02-01 06:00:00', '2015-02-01 09:00:00', '2015-02-01 06:00:00', '2015-02-01 15:00:00', '2015-02-01 12:00:00', '2015-02-01 15:00:00', '2015-02-01 18:00:00', '2015-02-01 21:00:00', '2015-02-01 18:00:00', '2015-02-01 21:00:00', '2015-02-02 06:00:00', '2015-02-02 09:00:00', '2015-02-02 12:00:00', '2015-02-02 12:00:00', '2015-02-02 12:00:00', '2015-02-02 12:00:00', '2015-02-02 12:00:00', '2015-02-02 12:00:00', '2015-02-02 21:00:00', '2015-02-02 21:00:00', '2015-02-02 30:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00', '2015-02-03 00:00',
```

Resample

רesemble מאפשרת לבצע בחירה מסויימת כאשר יש לנו מספר שורות עבור ערכים דומים, למשל אם עבור מדידת הטמפרטורות יש לי 24 מדידות לכל יום, ואני רוצה לבחור את הערך

המקסימלי, או עבור כל שעתיים תיקח את הראשון/האחרון/הממוצע וכדי. או אפילו יותר מגניב – תדגום מחדש לפי הממוצע בכל שבוע לתוך גרף

אמינות הגרף

7. יש בדיחה שאומרת שיש 3 סוגים של שקר – שקר, שקר וכזב, וסטטיסטיקה. כי באמת עם נתונים וגרפים ניתן לספר איזה סיפור שרוצים, וחשוב לוודא שהגרף מבטא את האמת.

ניקח לדוגמא גרף של מניות, שבמבט חטוף אפשר לראות שמחיר המניה של חברת המטוסים בוינג עלה באופן משמעותי ביחס לכל החברות האחרות, ולמשל באפל או IBM, אין מה להשקיע כי הן בקושי עלו. אבל האמת היא שהחשוב

במניה זה האחוזים שהיא עלתה ,ואנשים קונים מניה לא לפי המחיר שלה אלא לפי האחוזים. אז מה אפשר לעשות! אני רוצה לנרמל את הנתונים לפי שער פתיחה מסוים ולפיו לראות את

> העליות/ירידות באחוזים. ניקח לדוגמא את המניה של אפל, ונחלק אותה בערך המניה ביום הראשון, ואז אני אוכל לקבל את השינוי באחוזים של מחיר הסגירה של המניה בכל יום מיום הפתיחה. ניתן לראות שהחל מ31.12.09 המניה עלתה ב578%!

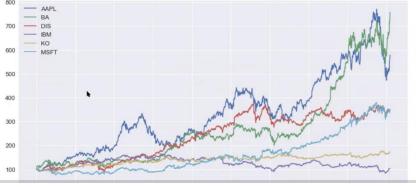
> באופו אופן אני יכול לעשות את זה על כל המניות (iloc[0] יחזיר לי רשימה של כל מניה עם הערך הראשון שלה, ואז כשנבצע חלוקה של הדאטה סט כולו בiloc הוא יחלק כל שורה בערך המקביל אליו).

> כעת אם נציג את הכל בגרף אנחנו נקבל מצג שונה באופן מהותי ממה שחשבנו – וזה שמניית אפל השיגה לאורך הדרך הרבה יותר עליות מאשר מניית בוינג.

2009-12-31 1.000000 2010-01-04 1.015565 2010-01-05 1.017321 2010-01-06 1.001139 2010-01-07 0.999288 5.489252 2019-01-30 2019-01-31 5.528781 2019-02-01 5.531439 2019-02-04 5.688559 2019-02-05 5.785887 norm = close.div(close.iloc[0]).mul(100) norm

close.AAPL.div(close.iloc[0,0])#.mul(100)

	AAPL	ВА	DIS	IBM	ко
Date					
2009-12-31	100.000000	100.000000	100.000000	100.000000	100.000000
2010-01-04	101.556498	103.787178	99.441860	101.184112	100.070177
2010-01-05	101.732082	107.186402	99.193798	99.961812	98.859646
2010-01-06	100.113899	110.437830	98.666666	99.312457	98.824565
2010 01 07	00 000017	114 000550	00 007074	00 000000	00 570045

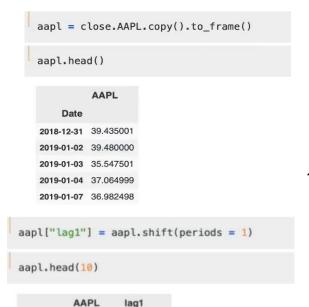

שיעור 5

time serirs המשך

Shift

נמשיך להתעסק עם הדאטה של המניות, .shift – ונראה פונקציה שתעזור לנו מאוד מניקח רק את הנתונים של מניית apple לדאטה סט חדש, ברגע שנפעיל את פקודת עם period=1 עם shift לכל שורה את הערך של השורה אחת מעליה, כעת ניתן לראות את השינוי היומי מיום אחד לשני, ויהיה קל גם לחשב כמה היא עלתה בערך וכמה גם באחוזים.

נוסיף את לעמודה חדשה את הערך עם פקודת shifta. אילו היינו רושמים .period=7 זה היה נותן את השינוי השבועי.

```
Date
2018-12-31 39.435001 NaN
2019-01-02 39.480000 39.435001
2019-01-03 $5.547501 39.480000
2019-01-04 37.064999 35.547501
2019-01-07 36.982498 37.064999
```

lag1

נוסיף לעמודה חדשה בשם diff את sub ההשתנות מאתמול עייי חיסור של מחיר המניה באותו יום את מחיר המניה בעמודת leg1. (למשל .39.48-39.435

```
aapl["Diff"] = aapl.AAPL.sub(aapl.lag1)
aapl.head()
```

	AAPL	lag1	Diff
Date	,		
2018-12-31	39.435001	NaN	NaN
2019-01-02	39.480000	39.435001	0.044998
2019-01-03	35.547501	39.480000	-3.932499
2019-01-04	37.064999	35.547501	1.517498

ואם נרצה את השינוי באחוזים נחלק את מחיר המניה במחיר של אתמול, ואז נוריד 1 ונכפיל ב100. הסיבה שמורידים 1 זה כי אם מחיר מניה עלה מ100 דולר ל200 דולר תוצאת החילוק תיתן 2 – גדל פי 2, אבל באחוזים – העלייה הייתה של 100 אחוז.

aapl.AAPL.div(aapl.lag1).sub(1).mul(100)

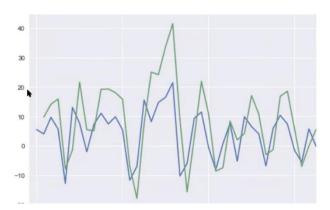
Date 2018-12-31 2019-01-02 0.114107 2019-01-03 -9.960737 2019-01-04 4.268930 2019-01-07 -0.222583

הערה – ישנה אפשרות אפילו לקצר את התהליך ולקבל את השינוי באחוזים לפי כמות שורות שנגדיר והיא עייי הפיציר period במקום הshift שכתבנו, ואז להגדיר period כפי רצוננו.

2. נוכל לקחת למשל את כל ימי שני כל את כל ימי שני כל חודש -BM) שניהי Monday) רפsample ועיי שלמדנו לקחת את שלמדנו לקחת את מביניהם, ולהציג את השינוי באחוזים בין כל חודש אחד (מסומן

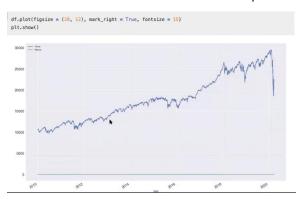
aapl.AAPL.resample("BM").last().pct_change(periods =1).mul(100).plot()
aapl.AAPL.resample("BM").last().pct_change(periods = 2).mul(100).plot()

<AxesSubplot:xlabel='Date'>

בכחול) וכן את השינוי כל 2 חודשים כאלו (ירוק). נשים לב שהגרף של 2 ימים הוא חד יותר מכיוון שאם היו שני חודשים רצופים שהסתיימו בעלייה – הקפיצה של חודשיים תהיה על חדה יותר.

כלי נוסף שניתן להשתמש בו הוא הפיצ'ר secondary_y
עמודות, כך שבראשונה המספרים נעים
עמודות, כך שבראשונה המספרים נעים
במספרים קטנים, למשל סביב ה0, לעומת
זאת בעמודה השניה ערכים גדולים מאוד
למשל מחיר ממוצע לדירה, או מניה מאוד
יקרה – ולכן אם נציג את 2 העמודות על גרף
נראה גרף אחד עם עליות וירידות וגרף אחד

ישר, כי הוא זניח לעומת השינויים של הגרף בעל המספרים הגדולים, בעוד שבפועל יכול להיות

שהגרף הקטן מתנהג אחרת. לכן נשתמש ב secondary_y וכעת ישנו ציר y נוסף וניתן לראות את ההבדל בתנודיות והאם ישנן עליות ירידות או מגמות.

אסטרטגיות במניות

ב הדרכים הפשוטות ביותר להחלטה על אסטרטגיית ההשקעה במניות הן: buy and hold, כלומר לקנות ולא למכור בכלל, ו"לספוג" את הירידות מתוך הבנה שהשוק סטטיסטית נמצא תמיד בעלייה, וכל מה שירד יעלה יותר. והשיטה השנייה היא simple momentum, כלומר אם אתמול הסתיים ברווח – קנה, אם אתמול הסתיים בהפסד – מכור. נרצה לכתוב תוכנית שבודקת מה

ירידה.

מבין האסטרטגיות האלו עדיפה.

נייצר טבלה עם אחוזי העלייה/ירידה כמו שראינו לפני כן, ואז נוסיף עמודה הקובעת את הסימן של האחוזים – 1 אם עלייה, ו1- אם

df["Position"] = np.sign(df["DJI_Return"])

df["Strategy_Ret"] = df["Position"].shift() * df["DJI_Return"] DJI_Close DJI_Return Position Strategy_Ret Date 2010-01-05 10572.019531 -0.001128 -1.0 NaN 2010-01-06 10573.679688 0.000157 1.0 -0.000157 2010-01-07 10606.860352 0.003138 1.0 0.003138 1.0 0.001068 2010-01-08 10618.190430 0.001068

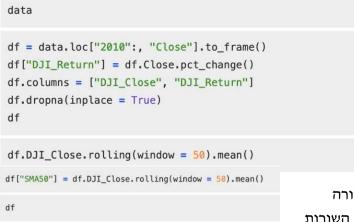

כעת אנחנו יכולים להגדיר עמודה חדשה שתחשב את עמודת הקניה או מכירה (+/-) כפול השינוי שהתרחש היום. בסוף נקבל גרפים שמעידים יותר מכל דבר שהאסטרטגיה של המומנטום פשוט לא עובדת. ומבין 2 האופציות נכון יותר לקנות ופשוט להחזיק כי באופן סטטיסטי הגרף בעלייה.

Moving average

rolling למעשה **.4** מאפשרת לתכלל מספר פעולות shift לשורה אחת, – לצורך העניין בתמונה לגלגל על 50 השורות שלפני כל שורה ולסכום אליו לפי - פעולת חישוב מסויימת הממוצע/ מקסי/ מיני וכדי

לבחירתנו. למשל בתמונה – כל שורה מקבלת אליה את הממוצע של 50 השורות שלפניו. זה נקרא ממוצא מתגלגל. למה זה עוזר לנו! זה אמנם משבש לנו את הערכים האמיתיים של אותה שורה אבל זה מאפשר לנו לעשות החלקה של הגרף, מאחר וכאשר יש הרבה נתונים הגרף עולה ויורד בתנועות חדות כי בשורה מסויימת הערך

DJI_Close DJI_Return SMA50 2010-01-05 10572.019531 0.001128 2010-01-06 10573.679688 0.000157 NaN 2010-01-07 10606.860352 0.003138 2010-01-08 10618.190430 0.001068 2010-01-11 10663.990234 0.004313 NaN 2020-03-24 20704.910156 0.113650 26708.547930 2020-03-25 21200.550781 0.023938 26554.417930 2020-03-26 22552.169922 0.063754 26426.667930

גבוה משמעותית מהממוצע, הוספה של איבר גדול מול הוצאה של איבר קטן (מסוף התור של

ה50) יגדיל את הממוצע וכך ייחקהיי את התנהגות הגרף.

לקיחת הממוצע של 50 שורות מאפשר לגרף להיות רציף (ולינארי) יותר ככל שאנחנו שניקח ערך יותר גדול (כמובן שלא ניקח ערך מידי גדול כי אז הגרף לא

יהיה מיצג אמיתי לגרף העובדות, כי הוא יהיה הרבה יותר ישר ללא הפיתולים).

שיעור 6

Naïve bayes classifier

- .1 למדנו בעבר על חוק בייס המדבר על הסתברות מותנית מה ההסתברות להתרחשות אירוע $P(H,E)=rac{p(E/H)\cdot P(H)}{P(E)}$: (H) מסוים, עפייי ההסתברות של העובדות (E) מול התאוריה P(E/H): ההסתברות למה שאנו רוצים לקבל (תאוריה) בהנחה שעובדה מסויימת קרתה.
  - . ההסתברות שמקרה התאוריה אכן התרחש-P(H)
  - . סיגמא של כל ההסתברויות של כלל העובדות הקיימות -P(E)

חוק בייס הנאיבי קובע לגבי מקרים בהם יש מספר עובדות ומחשב אותם <u>כאילו</u> הם לא קשורים ולא תלויים אחד בשני (למשל להניח שמחיר הבית נגזר מכמות החדרים, שטח הדירה, מספר חדרי שירותים וכוי אבל שכל אחד מהגורמים האלו הוא עובדה כשלעצמו ואין תלות אחד בשני למרות שברור שאם יש יותר חדרים אז השטח יותר גדול למשל, לכן אנו קוראים לו נאיבי). במצב זה בו אין תלות בין 2 גורמים הנוסחה תהיה כפולה של התאוריה בהנחה שעובדה $P(H/E1,\ E2) = P(H/E1) \cdot P(H/H2)$

הדבר המפתיע בnaive bayes זה שאמנם היינו מצפים שהתוצאה תהיה לא קשורה למציאות אבל בפועל התוצאה יוצאת פעמים רבות קרובה מאוד לאמת.

- נאיב בייס עובד מעולה בדאטה קטגוריאלי בעיקר, מאחר ודאטה קטגוריאלי מאפשר לי
   לעשות מיצוע של הרבה ערכים למשל האם היום קר או חם, גשום או יבש, סטוזה או
   וירגייניקה (בסוגים של האירוסים) וכוי.
  - 3. יישום המודל בפועל:

```
>>> from sklearn.datasets import load_iris
>>> from sklearn.model_selection import train_test_split
>>> from sklearn.naive_bayes import GaussianNB
>>> X, y = load_iris(return_X_y=True)
>>> X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.5, random_state=0)
>>> gnb = GaussianNB()
>>> y_pred = gnb.fit(X_train, y_train).predict(X_test)
>>> print("Number of mislabeled points out of a total %d points : %d"
... % (X_test.shape[0], (y_test != y_pred).sum()))
Number of mislabeled points out of a total 75 points : 4
```

בוצה) – Ensemble learning

4. אחד הסגנונות מודלים המוכרים והשימושיים זה random forest ועצי החלטה. המודל מכניס את נתון הבדיקה לעץ ושואל שאלות, למשל האם כדאי לשחק טניס – האם חם? אם כן לך ימינה ואם לא שמאלה, אם קר למשל הוא ישאל לאחר מכן – האם יש רוחות חזקות? ואם כן למשל ישאל האם גשום? ואז יידע לסווג למשל שלא מומלץ כי קר יש רוחות וגשום. בנוסף זה יכול להיות עם ערכים מספריים – האם גדול מ150 וכו׳. אבל השאלה המרכזית היא איך אני בוחר איזה שאלה לבחור קודם? התשובה היא שככל שיש לפרמטר/עמודה מסויימת ספקטרום אפשרויות קטן יותר – כלומר שיש לו פחות אופציות לבחור ביניהם – גבר/אישה, חי/מת וכד׳ כך בבחירה של אחד הפיצ׳רים אנחנו מצמצמים כמות משמעותית יותר מהשורות.

בעצי החלטה אחת התכונות המשמעויות זה עומק (depth), כלומר כמה פיצולים / שאלות מבצע, ככל שהוא שואל יותר שאלות המודל על פניו יותר מורכב ויורד לרזולוציות מפורטות יותר וכך גם לחיזוי מדויק יותר (למשל בהינתן רכב – איזה שנה הוא! נפח מנוע! כמה מושבים! ארץ ייצור! וכוי עד שיכול להגיע לרכב הכי ידומהי שיש בtrain).

לא יורד לעומק של רזולוציות עם הרבה שאלות אלא בודק כמות גדולה Random forest מאוד של עצים עם עומק נמוך מאוד – 2 או 3, כך שבהינתן תוצאה של עץ אחד אי אפשר לדעת בוודאות מה החיזוי, אבל מאחר ויש הרבה עצים כאלו נוצר מצב של מעין "חוכמת המונים" וכך לפי ה"מסקנה" של רוב העצים הוא קובע מה החיזוי המדויק.

זה המהות של ensemble learning – חוכמת ההמונים, לקיחת המון החלטות קטנות ושילובו.

שיעור 7

ensemble learning

אחד האתגרים הגדולים של למידת מכונה זה להתמודד עם מצבים של unlabel, כלומר שאין לי את התווית של המידע, למשל עבור תמונה של כלב – לומר "זה כלב", או זן של פרח שמוגדר כ"סטוזה". אבל לפעמים לא מופיע רק כלב או רק פרח אלא הרבה מעבר לזה ולכן

2. נלמד 2 מושגים חדשים – אינטרפולציה ואקסטרפולציה.

כאשר יש לי קטע מסוים עם מידע ידוע, למשל גרף של מחיר הדירה ביחס לכמות החדרים והמיקום. אינטרפולציה היא הבחינה של נקודה הנמצאת בתוך הקטע אבל לא הייתה קיימת לי לפני, ואקסטרפולציה משמעותה בחינה של נקודה הנמצאת מחוץ לטווח הידוע שלי, למשל אם כל הדירות בגרף מכילות רק 2 עד 5 חדרים, ופתאום אני נדרש לחזות/ לבחון על דירה בת 6 חדרים. כמובן שמבין שתי הפעולות הנ״ל אקסטרפולציה הינה פעולה מסובכת יותר כי יש

לפי פחות עם מה להתמודד או לבחון לעומתו. ניתן לחשוב שאם יש לי נקודה מחוץ לטווח אני יכול לבנו גרף לינארי ולחזות מה יהיה בהמשך, אבל זה לא תמיד נכון, למשל קפיץ – יש יחס לינארי שככל שאני מושך אותו יותר אחורה הוא יחזור במהירות גבוהה יותר, אבל יש נקודה שבה אם אני אמשוך מידי חזק הקפיץ ייהרס, לכן לא כל דבר שהולך בכיוון מסוים ימשיך כך תמיד. (לכן אומרים לפעמים שלמידת מכונה עוזרת לחזות טוב מאוד את העבר).

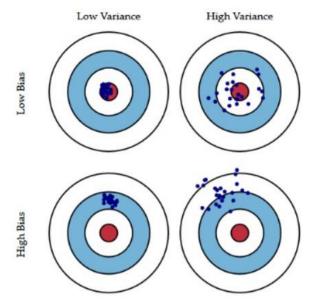
- 3. הכוח של אנסמבל זה במקום לנסות למצוא קשר בין כל הנקודות זה לקחת כל פעם מדגם קטן אל מול מה שאני מעוניין לחזות ולייצר המון מודלים קטנים שמתאימים לחלק מהדאטה, ואם נתמצת את ה״תורה״ של אנסמבל זה הרבה חוקים פשוטים עדיפים על חוק אחד מורכב וכללי.
- 4. דגש חשוב כאשר נסביר מה היה תהליך בניית המודל שלנו, לומר "עשיתי אנסמבל" זה לא באמת לומר משהו, כי אנסמבל זו שיטה המתבססת על חיבור מודלים, צריך להדגיש <u>למה</u> עשיתי אנסמבל, זאת אומרת לאיזה מודלים, באיזה צורת חיבור קישרתי ביניהם.

- נטייה – Bias

5. בפשטות בייאס זה ממוצע השגיאה, בשונה למשל משונות, שמשמעותה זה עד כמה כל דוגמא רחוקה מהממוצע. כאשר אדם מרוויח בכל חודש 7,000 ₪ נוכל לומר שהשונות של השכר שלו מעוכה, צום בפנדע צום.

נמוכה, ואם ירוויח בחודש אחד 84,000 ₪ ובכל יתר השנה לא יעבוד – הממוצע יהיה אותו ממוצע בדיוק, אבל השונות תהיה גדולה. בייאס גבוה משמעותי שהדעה/ אופן הבחינה מוטה / משוחד לכיוון מסוים ולכן לא מספק תשובת אמת. ניקח למשל לוח מטרה, כאשר השונות נמוכה וגם הבייאס נמוך – כל הפגיעות במרחק קטן מהמרכז וגם המרחק בין כל

בעוד שבייאס גבוה ושונות נמוכה

אומרת פגיעה באותו אזור במטרה מספר רב של פעמים, אבל רחוק מהמקום אליו כיוונתי – כל הפגיעות רחוקות מהמטרה. בייאס גבוה – נשק לא מאופס, שונות גבוהה - אדם שלא יודע לכוון.

(הפירוש של bias זה נטייה/ משוא פנים/ דעה משוחדת)

6. הקשר בין בייאס לאנסמבל זה שכאשר יש לנו דאטה סט שיש לנו הערכה/ תיאוריה עליו, אנחנו למעשה מניחים שהכל "שואף" למטרה מסויימת, כלומר שגם אם מודל קטן אחד נוטה לכיוון אחד ומודל קטן אחר נוטה לכיוון אחר - בסופו של דבר הבייאס, כלומר ממוצע השגיאה הוא 0 או קרוב אליו, איך זה יוצא! כי גם אם מופע בודד נמצא בסטייה גדולה יחסית לכיוון אחד, לרוב תהיה גם סטייה מקבילה מהכיוון השני כך שבסוף כאשר יש לי כמות גדולה מאוד של נתונים – נוצר איזון.

- לודל לרומה אופן אנחנו ננסה להימנע מהטיה, שיכולה להיגרם למשל עייי הכנסה לtrain של מודל המזהה תמונות של כלבים וחתולים 90% תמונות של כלבים ו10% של חתולים ככל הנראה המודל יהיה מוטה לכלבים, נשים לב שבמצב זה גם מודל 0 שאומר תמיד כלב הוא יקבל דיוק של 90%, זהו למעשה מצב של בייאס של המודל.
- 8. אנו מבינים כי בייאס הוא נתון מאוד משמעותי, כי בשונה ממצבים בינאריים כלב/חתול וכדי החיים הם לא בינאריים, ולכן כאשר אנחנו מנסים לנתח הסתברות מסויימת יש סיכוי שישנה הטיה שאנו לא שמים אליה לב. למשל אנו יכולים לנתח מה ההסתברות של אדם בבית משפט לצאת זכאי ואנו מנתחים את כל המקרים בהם זוכו ולא זוכו, אבל יכול להיות שחלק מאלו שזוכו המשפט שלהם התנהל אחרי ארוחת צהריים, שהשופטים חזרו נינוחים רגועים ושבעים ולכן גם היו רחמנים יותר, הם היו מוטים, היה פה בייאס.
- הסיבה השנייה שבייאס הוא נתון משמעותי כל כך הוא שבייאס הרבה יותר קל לתקן משונות, למשל לאזן את כמות התמונות שהכנסתי למודל כלבים וחתולים, לבחון מצבים שהנתונים החיצוניים שלהם (למשל שעת המשפט) כמה שיותר דומים וכו׳.
  - 9. קישור לסרטון שעוזר להבין את ההבדל בין שונות גבוהה ובייאס נמוך לעומת בייאס נמוך ושונות גבוהה. השאלה בסרטון היא מה עדיף דיוק או מהימנות? במובן מסוים מקביל לבייאס אל מול שונות. אם נסתכל על התמונה עם 4 המטרות הוא אומר שעדיף את השמאלי התחתון של בייאס גבוה ושונות נמוכה, יורה טוב ונשק לא מאופס, מאשר הימני העליון שונות גבוהה וביאס נמוך נשק מאופס ויורה לא טוב, כי המהימנות של האירוע/ המבחן גבוהה יותר, ואז יהיה ניתן לשפר את הדיוק את הנשק אפשר בקלות לאפס בעוד שאת היורה יהיה קשה לאמן. https://youtu.be/hRAFPdDppzs

Voting classifier

10. כאשר אני משתמש באנסמבל אני למעשה יכול למעשה יכול להשתמש במודלים פשוטים כך שבסוף אני יכול למשל לבחור hard voting ולקבוע את ולקבוע את החיזוי/סיווג לפי התשובה של הרוב העום הטו). בדוגמה הנייל

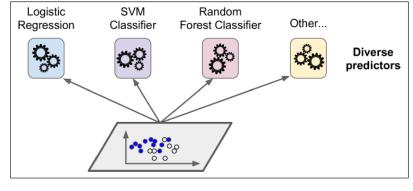
יש אפילו אנסמבל של אנסמבל –

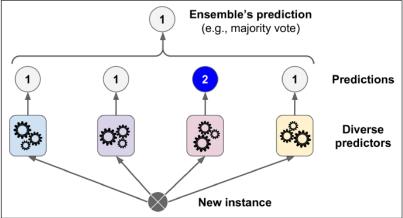
בחירה של מספר

האופציה השנייה

מודלים

אנסמבליים.

היא soft voting, להשתמש במודלים בpredict probability ומבין כל המודלים שמריץ, soft voting, להשתמש במודלים במקביל – לא לומר לי מה הרוב אמרו אלא "להקשיב" ולבחור את המודל שהגיע probability הגבוה ביותר.

:11. אופן המימוש של הקוד

The following code creates and trains a voting classifier in Scikit-Learn, composed of three diverse classifiers (the training set is the moons dataset, introduced in Chapter 5):

```
from sklearn.ensemble import RandomForestClassifier
    from sklearn.ensemble import VotingClassifier
    from sklearn.linear_model import LogisticRegression
   from sklearn.svm import SVC
   log_clf = LogisticRegression()
   rnd_clf = RandomForestClassifier()
   svm_clf = SVC()
    voting clf = VotingClassifier(
        estimators=[('lr', log_clf), ('rf', rnd_clf), ('svc', svm_clf)],
        voting='hard')
   voting_clf.fit(X_train, y_train)
Let's look at each classifier's accuracy on the test set:
    >>> from sklearn.metrics import accuracy_score
   >>> for clf in (log_clf, rnd_clf, svm_clf, voting_clf):
        clf.fit(X_train, y_train)
           y_pred = clf.predict(X_test)
           print(clf.__class__.__name__, accuracy_score(y_test, y_pred))
   LogisticRegression 0.864
   RandomForestClassifier 0.896
   SVC 0.888
   VotingClassifier 0.904
```

12. הבהרה מעניינת – אחד העקרונות החשובים בtrain test ובכללי בבדיקת ציון למודל הוא לא להגיע למצב של over fitting, כלומר שהמודל יותר מידי מאומן. איך זה יקרה? אם אני מכניס לשלב האימון חלקים מהטסט (או אפילו את כולו). כך המודל פשוט שולף לtest את התשובה שכבר ראה. עם זאת, למרות שלא נרצה לבצע over fitting אנחנו כן נהיה מעוניינים שתהיה את האפשרות לover fitting, כי במידה ונגיע למצב בו אנחנו לא מצליחים לעלות מעל score מסוים ככל הנראה המודל שלי פשוט מידי – למשל מודל החוזה הטלת מטבע מאוזן – לא ניתן לייצר מודל שינחש נכון 80 או 90% מההטלות. לכן האפשרות לover fitting היא חשובה כי היא מעידה על כך שהמודל מורכב יותר. ואם המודל מורכב יותר ככל שנשתמש ביותר מודלים, שכל אחד "תוקף" את המקרה מכיוון אחר – אנחנו נוכל להגיע לתוצאות טובות יותר ככל שאני מאמן יותר את המודל, כי כל מודל מצייר פונקציה של החיזוי שלו, ומכניס ו"מזהה" נקודה אחרת או התנהגות שונה של הפונקציה שהמודלים האחרים לא זיהו, ומכניס אותו לפונקציה הכללית.

Bagging/ Pasting classifier

 $.\frac{4}{52}*\frac{3}{51}*\frac{2}{50}*\frac{1}{49}$ מה ההסתברות לשלוף רביעיית אסים מחבילת קלפים רגילה? מה ההסתברות לשלוף רביעיית אסים מחבילת קלפים רגילה $\left(\frac{4}{52}\right)^4$ שזה אבל אם לאחר כל שליפה אחזיר את הקלף חזרה ואדגום מחדש? התשובה היא "משתמש" סיכוי של כמעט פי 10 יותר. זהו הרציונל של Bagging/ Pasting classifier. הוא "משתמש"

במודל אחר, למשל decision tree, ועליו מבצע תהליך שבו הוא דוגם כל פעם קבוצה של נקודות, מייצר פונקציית חיזוי, כאשר הוא "יחזיר" את הנקודות שהשתמש בהן ובוחר קבוצת נקודות אחרת ועל ידיהן משפר את הפונקציה – זה ייקרא bagging. פעולת pasting זה כאשר המודל יבצע דגימה אקראית כל פעם של קבוצת נקודות אחרת ויבחר את הנקודות שהחזירו את החיזוי הטוב ביותר.

```
from sklearn.ensemble import BaggingClassifier
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier

bag_clf = BaggingClassifier(
    DecisionTreeClassifier(), n_estimators=500,
    max_samples=100, bootstrap=True, n_jobs=-1)
bag_clf.fit(X_train, y_train)
y_pred = bag_clf.predict(X_test)
```

8 שיעור

biast varianceם בין trade-off סוגי טעויות

- הבנה תיאורטית חשובה מאוד של למידת מכונה היא שכאשר יש לנו שגיאה בחיזוי, העובדה שיש לנו טעות כוללת של מודל לא חייבת לנבוע מסיבה אחת אלא יכולה להתבטא כסכום של שלוש שגיאות שונות מאוד:
  - א. הbias יגרור טעות כאשר השגיאה נובעת מהנחות שגויות (זה המשמעות של bias הטיה/שוחד, אני כאילו מוטה להנחה מסויימת), כגון הנחה שהנתונים ליניאריים כשהם למעשה ריבועיים. סביר להניח שמודל הטיה גבוה לא יתאים לנתוני האימון.
- ב. הvariance יגרור טעות כאשר השגיאה נובעת מהרגישות המוגזמת של המודל לשונות קטנה בנתוני הtrainc. מודל עם דרגות רבות של חופש (כגון מודל פולינום בדרגה גבוהה בו הוא "מכריח" את עצמו לעבור בכל נקודה ונקודה) עשוי להיות בעל שונות גבוהה, כי הוא לא יודע להתמודד עם מקרים שמחוץ לגרף שלו, הוא לא מזהה דפוס או מגמה בדאטה, כי הוא למעשה מתאים יותר מידי לtrain.
  - ל. שגיאה בלתי ניתנת להפחתה (Irreducible error)
    חלק זה נובע מהרעש של הנתונים עצמם. הדרך היחידה לצמצם חלק זה של השגיאה היא לנקות את הנתונים (למשל, לתקן את מקורות הנתונים, כגון חיישנים שבורים, או לזהות ולהסיר חריגים).
- הגדלת המורכבות של מודל תגדיל בדרך כלל את השונות שלו ותפחית את ההטיה שלו. לעומת זאת, הפחתת מורכבות המודל מגבירה את ההטיה שלו ומקטינה את השונות שלו. זו הסיבה שזה נקרא פשרות. הtrade-off זה בעצם במשחק הזה בין הגדלת/הקטנת השונות/הבייאס.

Feature importance

3. בכל דאטה סט שנעבוד עליו אנו מניחים שיש משתנים שהשפעתם על המודל תהיה משמעותית יותר מאחרים, למשל במחיר דירה, אם נוסיף 3 מייר לבית זה פחות משמעותי מהוספה של עוד חדר או חניה צמודה. למה זה עוזר לי? כי למשל אם יש לי עשרות פרמטרים ככל הנראה יהיו חלק מהפיצ'רים שיהיו משמעותיים יותר ואותם נרצה לשמור, כך שיכול להיות שרמת הדיוק תרד אולי במעט אבל המודל יהיה פשוט הרבה יותר, או אפילו ממוקד הרבה יותר כך שיהיה ניתן

Similarly, if you train a Random Forest classifier on the MNIST dataset (introduced in Chapter 3) and plot each pixel's importance, you get the image represented in Figure 7-6.

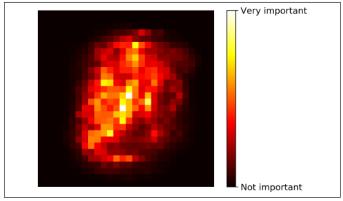

Figure 7-6. MNIST pixel importance (according to a Random Forest classifier)

לעבוד עליו ולהגיע לתובנות חדשות שלא היה ניתן לראות אותן עם פיצירים רבים כייכ. באותו אופן זה נכון לגבי תמונות, כשאני מבצע עיבוד של תמונה ישנם פיקסלים חשובים יותר מאשר אחרים (למשל אלו שבפינות/מסגרת וכוי). למשל בתמונה הנייל אנו רואים את החשיבות של כל פיקסל בדאטה סט של האירוסים, כעת אנו יכולים לצמצם משמעותית את כמות הפיקסלים שנבדוק, למשל 100 פיקסלים (10*10) במקום 784 (28*28), ובכללי לא רק לצמצם

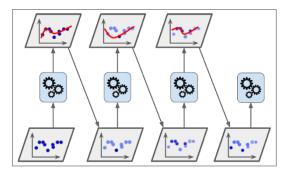
את זמן הריצה (כאשר יש לו כמות מאוד גדולה של תמונות לעבור עליהן), אלא גם להימנע מoutliers, שמסיחים את הדעת ומושכים את החיזוי לכיוון אחר.

המונח Boosting

המונח boosting (חיזוק/ הגברה) מתייחס לכל שיטת אנסמבל שיכולה לשלב מספר לומדים מחונח boosting הוא לאמן מודלים של חיזוי ברצף, חלשים ללומד חזק. הרעיון הכללי של רוב שיטות הboosting הוא לאמן מודלים של חיזוי ברצף, כל אחד מנסה לתקן את קודמו. ישנן שיטות חיזוק רבות זמינות, אך ללא ספק הפופולריות ביותר הע AdaBoost (קיצור של AdaBoosting – הגברת הסתגלות) ו- Gradient Boosting (הגברת שיפוע).

Adaboost/ boostrap

כמו שראינו, כאשר משתמשים בbagging (ע"י הוספת הפיצ'ר boostrap=true), נוכל לבצע בחירה אקראית של נקודות כך שישפרו את הפונקציה. בשיטה של Adaboost אנו משתמשים שוב ברעיון הזה של מודל אחד שמשפר את קודמו, אלא שבשונה מbagging אנו לא מבצעים בחירה חלקית והחזרה של הנקודות לבחירה מחודשת אלא לוקחים מראש את כל הנקודות כך שמודל הניבוי החדש מתקן את קודמו ע"י כך שמקדיש קצת יותר תשומת לב (ע"י הגברת המשקל – המשמעות) למקרי האימון שהמודל הקודם לא התאים להם – כלומר טעה בהן/

היה רחוק מהן. והמודל השני מבצע את
החיזוי שלו על הtrain המעודכן בו נקודות
הטעות הן עם משקל משמעותי יותר, ועל
הפלט והטעויות שלו – יעבוד המודל הבא.
(הערה – הכלל הזה של העלאת המשקל של
נקודה מסויימת יכול לעזור לנו בפעמים
שנרצה "לחייב" את המודל "לעבור" דרך

נקודה מסויימת, כאשר על פני השטח הנקודות שוות אבל אנו ניתחנו והגענו למסקנה שנקודה מסויימת מהווה גורם משפיע משמעותי).

: decision tree classifier עם adaboost דוגמה לאופן מימוש. 5

from sklearn.ensemble import AdaBoostClassifier

```
ada_clf = AdaBoostClassifier(
    DecisionTreeClassifier(max_depth=1), n_estimators=200,
    algorithm="SAMME.R", learning_rate=0.5)
ada_clf.fit(X_train, y_train)
```


If your AdaBoost ensemble is overfitting the training set, you can try reducing the number of estimators or more strongly regularizing the base estimator.

שיעור 9

המשמעות של שגיאה

1. מה זה אומר דיוק של מודל! כמות החיזויים שאכן צדקתי בהם, לכן שגיאה זה היחס בין הטעויות לבין המספר הכולל. אבל ישנם מקרים רבים שיש imbalanced data ואז לא לכל דאטה יש את אותה הסתברות להופיע, ואז יכולות להיות נקודות שמשמעותיות יותר אם טעיתי בהן, או פחות. מצב זה יקרה או בטעות, שמראש הדאטה לא מאוזן, או שהמתכנן של הקוד בנה אותו ככה שהוא מעדיף שאם תהיה טעות היא תהיה בנקודות מסוימות ולא באחרות מתוך הבנה שגם אם יטעה בנקודות הלא חשובות – לאורך זמן הנקודות המשמעותיות הן הפיבוט המרכזי כך שהדיוק של המודל יהיה גבוה.

בהקשר זה הציין כי זה הכוח של adaboost שראינו בשיעור שעבר, שגם אם מבחינתנו התחלנו את התהליך במצב בו כל הנקודות הן בעלות אותו משקל יחסי, ובאמת הגרף שלנו הוא על קו אחד מעוגל ממעלה שניה למשל, וישנה נקודה אחת רחוקה על הגרף, אם היא תהיה בעלת אותו משקל כמו השאר היא בעצם תמשוך את הפונקציה לכיוונה, בadaboost לאחר השגיאה בנקודה הרחוקה הוא יגביר את המשקל של הנקודה הרחוקה, כך שבפעם הבאה היא תמשוך יותר את כל המודל אליה ותגרום כנראה לשגיאה רבה יותר – ואז היא תתוקן עייי הגברת המשקל חזרה של הנקודות שטעה בהן עכשיו שביניהן ניתן להעביר את גרף הפונקציה. יוצא מצב שגם אם יש לנו כמות של נקודות שטעה בהן, עדיין ניתן להגיע לדיוק הפונקציה. יוצא מצב שגם אם יש לנו כמות של נקודות שטעה בהן, עדיין ניתן להגיע לדיוק הפונקציה.

- למדנו בעבר על מודל טיפש/ מודל 0 dummy model, שהוא מודל הכי פחות מורכב שמחזיר אמדנו בעבר על מודל טיפש/ מודל 0 אומר תמיד את אותה תשובה לאורך זמן הוא יקבל score דיוק של 50%.
  - . שפוא ותר טוב ממודל טיפש. Weak learner הוא גם מודל עצלן אבל הוא כזה שהוא טיפה יותר טוב ממודל טיפש.

מממטי לadaboost

- x_i נניח שיש לי 4 פיצירים, למשל בטיטאניק – מין, מחלקה, גיל והאם שרד. לכל נקודה יש 5. נניח שיש לי y_i - החיזוי שלי – שרד/ לא שרד, שיסומן ב y_i - וימשוך אותי למינוס כאשר ישנה adaboost ירוץ מעין כך:

יבצע adaboostu יבצע האיטרציות של כמות יבצע לולאה של הדבע הסר for t=1 to T יבצע לולאה של כמות אחרות – (הגדרת התפלגות להצבה זו) – construct D_t תמצא לומד חלש שמדייק לפחות ב0.51.

- שישוב האפשר כך שאפשר החלש - with error $\sum$ t= $\Pr_{Dt}\left[h_t(x)\neq y_i\right]$ הבאה השלם - with error בעצם החלש כך ההסתברויות לטעויות.

35. איך מייצרים התפלגות D_t ! (להוסיף הדגמות משיעור 10.5.22 מדקה 35.

טבלה

(--

- א. $D_1(i) = \frac{1}{n}$ הראשונה של הדוגמה הi, זו החלוקה מספר הi) מספר הו, זו החלוקה חלוקה $D_1(i) = \frac{1}{n}$ אני $D_1(i)$ אני התפלגות אחידה $\frac{1}{n}$, כל חלק הוא בעל אותו משקל ביחס לאחר. עבור $D_1(i)$ אני יכול לייצר $D_1(i)$ שזה בעצם המודל (הפוני של המודל) עבור החלוקה הראשונה.
- ב. איך מייצרים התפלגות נוספת יאני מעוניין אני מעוניין להגדיל של כל הנקודות ב. $D_{t+1}(i)$ שהייתה בהן שגיאה miss classification.

. החתפלגות הקודמת, זו בהתפלגות הקודמת, זו $\sum t$ ו ההתפלגות ההתפלגות לטעויות מאור D_t (i) כאמור

$$D_{t+1}(i) = (D_t(i) * e^{-a_t^* y_i^* h_t(x_i)}) / Z_t$$
 .

$$\frac{Dt(i) * e - at * yi * ht(xi)}{zt} .7$$

כאשר z_i הוא הרכיב המנרמל כדי שסך ההסתברויות יהיה שווה ל1. (הערה – לרוב הרכיב המנרמל יהיה במכנה, למשל בחוק בייס אנו מנרמלים את הבחירה אל מול כל יתר הבחירות האפשריות – אם הבחירה שלי היא 100%, המכנה יהיה סכום כל האפשרויות שגם הוא 100% ואקבל 1). הערה – כאשר אני מחשב אחד ביחס לשני לא בהכרח שאהיה חייב להוסיף את הרכיב המנרמל אלא רק כשארצה לקבל את היחס שלו ביחס לכלל. איך מחשבים את z_i זה בעצם סיגמא של כל הdistributions.

. ביא לכך שככל שהטעות גדולה יותר כך הוא ייתן יותר משקל לדוגמאות עם הטעויות. $^{\mathrm{a}}_{\mathrm{t}}$

$$a_t = \frac{1 - \sum t}{\sum t}$$

- ו. פתכל על החזקה $\frac{y_i}{t}$ הוא הלייבל של האיבר הו נסתכל על החזקה $\frac{y_i}{t}$ הוא הלייבל של פרד/לא שרד פתכל על החזקה $\frac{b_t}{t}$, כנל לכן אם המודל צודק אז נקבל 1, כי זה מכפלה של אותו סימן, אם הם עם סימנים הפוכים נקבל 1-. לכן אם הוא צודק נקבל $\frac{Dt^{(i)}}{e^{\alpha t}}$
- י. הערה חשובה אנו יכולים לשאול ובצדק למה יש רק 2 אפשרויות ללייבלים, הרי לא תמיד הדאטה שלנו היא בינארית, למשל לזהות חיה מסויימת. התשובה היא שגם דאטה שהוא לא בינארי קל להפוך להיות בינארי למשל עייי בדיקה האם זה כלב או לא כלב/ חתול או לא חתול וכוי. כלומר גם multiclass יכול להיות מיוצג עייי סיווג בינארי.

טכניקות Unsupervised learning טכניקות

- 7. כאשר אנו מדברים על החיים האמיתיים שלנו רוב התופעות הן לא לינאריות וגם לא בהכרח שיהיו בעלי לייבל, למשל כשמופיע במחשב תמונה של חתול המחשב לא יודע שהוא חתול אלא אם מתחת לתמונה כתוב איזו חיה זו חתול. אבל יותר מזה, הדוגמא הכי נפוצה לאא אם מתחת לתמונה כתוב איזו חיה זו חתול. שמציע לך סרט שאתה עשוי לאהוב אין פה לכון או לא נכון מובהק.
- 8. הרעיון של Unsupervised learning מביא אותנו לרעיון שנקרא (מקבץ) שאם Unsupervised learning מקבץ) שאם נראה גרף שבו בפינה אחת מרוכזות קבוצה אחת של נקודות, ובפינה שניה קבוצה מרוכזת של נקודות באופן אינטואיטיבי נאמר שאלו 2 קבוצות של דברים שונים. כאשר נראה את זה בעיניים נאמר זאת ישר, אבל המחשב, כמו הדוגמא עם החתול, לא יידע לומר שאלו 2 קבוצות, המחשב דבר ראשון צריך לדעת לכמה קבוצות אני רוצה לחלק.

דוגמא להבהרה – כמה סוגי בני אדם יש? אולי 2 – גבר ואישה, אבל יש גם התפלגות של לבנים/שחורים, וגם תחת כל אחת מהן יש עוד קטגוריות למשל תחת שחורים יש המון ארצות מוצא – הודים, אפריקאים, דרום אמריקאים וכוי. זו הסיבה שצריך להחליט את אופן החלוקה, כלומר לכמה קלאסים אני רוצה לחלק.

- 9. תחת Unsupervised learnin נעסוק ב3 שיטות/תפיסות מרכזיות:
- א. Clustering הניסיון לסווג דברים שונים לקבוצות. הרעיון הזה יוצא מתוך ההבנה שדברים דומים נמצאים קרוב אחד לשני. אני נכנס לכיתה ורואה קבוצות של חברים יושבות יחד, ככל הנראה שלאלו בכל קבוצה יש קשר אחד לשני, כך שאם אדם מסוים חבר של אחד האנשים, הגיוני שהוא יהיה חבר גם של עוד חברים שבאותה קבוצה. אהבת את הסרטון הזה הרבה אנשים שאהבו את הסרטון הזה גם ראו את הסרטון הבא.
- ב. Anomaly detection (זיהוי אנומליות/ זרות) הניסיון להבין מה זה "נורמלי", אם חברת האשראי רואה חיוב של 7000 שקל באלי אקספרס או מאיזו חנות לא קשורה בחו"ל שעד היום לא קניתי בה סביר להניח שהיא תתקשר אליי להבין אם אני ביצעתי את הקנייה. אבל אם יהיה חיוב של 7000 שקל במוסך היא לא תתקשר, כי זה חיוב שהוא הגיוני. הרעיון של Anomaly detection הוא לזהות את החריגות הללו.
- ג. Density estimation (אומדן צפיפות) זיהוי של חריגים ע"י אבחנה של הצפיפות של הנקודה עם נקודות אחרות, אם יש לנו קבוצה של נקודות קרובות ונקודה אחת רחוקה כנראה שהנקודה הזו אנומלית/זרה להן.

K means

- אבא הוא אלגוריתם k-means, נסתכל על הגרף הבא k-means אלגוריתם 10.

3.0 - 2.5 -

נוכל לטעון כי מדובר ב5 קבוצות, אבל כמו שהסברנו לפני כן – ישנן דרכים רבות להגדיר קבוצות, אנו יכולים גם להגדיר שיש פה 4 קבוצות – 3 בעלות צפיפות גבוהה, בעלות

קשר מובהק, וקבוצה של כל אלו בעלי צפיפות נמוכה שאולי הקשר ביניהם לא משמעותי.

from sklearn.cluster import KMeans
k = 5
kmeans = KMeans(n_clusters=k)
y_pred = kmeans.fit_predict(X)

אלגוריתם הk-means למעשה בוחר k נקודות אקראיות, ניקח לדוגמה k=5, ואז ייצובעיי כל נקודה בצבע של אחת מ5 הנקודות שנבחרו שהכי

קרובה אליה. לאחר מכן ייקח שוב 5 נקודות אקראיות אחרות ויצבע שוב את כל הנקודות בצבע של אחת מ5 הנקודות שהכי קרובה אליה. כך ימשיך עד שלמרות בחירה שונה של נקודות – היימפהיי תישאר ללא שינוי.

השיטה הזו טובה עבור סיווג לקבוצות בהנחה שאני יודע בכמה קבוצות מדובר, למשל אני יודע שיש בקמפוס 8 תאי שירותים ואני רוצה להציג בכל נקודה בקמפוס מה תא השירותים הכי קרוב אליך. אבל לא בהכרח שנשתמש בשיטה רק כאשר הk ידוע – כי אולי דווקא עייי

למודלים

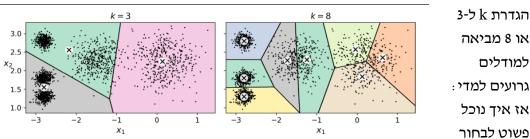
שיטה זו ניתן להבין משהו חדש על הדאטה – אם הנחתי שיש 5 קבוצות אבל אני מקבל חיזוי מדויק יותר אם אתייחס לזה כ4 או 8 קבוצות.

11. אני יכול גם להגדיר את הנקודות הספציפיות שאני מעוניין לקבוע את "צביעת" המודל ביחס $\cdot$ אליהן, בהנחה שאני יודע שהן בוודאי נקודות מ $\cdot$ קבוצות שונות. אופן הביצוע בקוד יהיה

```
good_init = np.array([[-3, 3], [-3, 2], [-3, 1], [-1, 2], [0, 2]])
kmeans = KMeans(n_clusters=5, init=good_init, n_init=1)
```

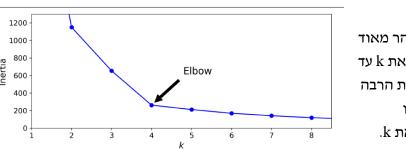
12. פתרון נוסף הוא להפעיל את האלגוריתם מספר פעמים עם אתחולים אקראיים שונים ולשמור על הפתרון הטוב ביותר. זה נשלט על ידי הפיציר n_init (כברירת מחדל הוא שווה ל-10, כלומר שכל האלגוריתם מהתמונה הראשונה של הקוד שצירפנו פועל 10 פעמים) לאחר שנקרא לt), Scikit-Learn שומר על הפתרון הטוב ביותר. אבל איך בדיוק הוא יודע איזה פתרון הוא הטוב ביותר! זה נקרא האינרציה של המודל: זהו המרחק הממוצע בריבוע בין כל נקודה למרכז הקרוב ביותר שלו.

הגדרנו את מספר הקבוצות k ל-5 כי זה היה ברור בהסתכלות על הנתונים שזהו המספר הנכון של הקבוצות. אבל באופן כללי, זה לא יהיה כל כך קל לדעת איך להגדיר k, והתוצאה עלולה להיות גרועה למדי אם נגדיר אותו לערך הלא נכון. לדוגמה, כפי שניתן לראות בתמונה הנ״ל

את הדגם עם האינרציה הנמוכה ביותר? למרבה הצער, זה לא כל כך פשוט. האינרציה עבור k=8 שהיה 211.6), אבל עם k=5 היא k=5, וזה הרבה יותר גבוה מאשר עבור k=5האינרציה היא רק 119.1. חשוב להבהיר כי עלולים לטעות ולחשוב שאני שואף לאינרציה כמו שיותר נמוכה. אבל האינרציה **אינה** מדד לביצועים טובים יותר, מאחר ומובן לנו שככל שנבחר יותר נקודות כך המרחק אליהן יהיה נמוך יותר, למשל עבור כל הנקודות האינרציה תהיה 0. אנו שואפים לאינרציה נמוכה אבל כזו שתשקף באמת את אופן ההתנהגות של המודל – ולחלק לקבוצות כפי שבאמת המציאות הכתיבה זאת בגרף, בשאיפה לחזות אל מה שיהיה בעתיד לפי הקבוצות האמיתיות.

:k ניתן לשרטט את האינרציה כפונקציה של

Selecting the number of clusters k using the "elbow rule"

כפי שניתן לראות, האינרציה יורדת מהר מאוד עד k ככל שאנו מגדילים את 4, אך אז היא פוחתת הרבה יותר לאט ככל שאנו ממשיכים להגדיל את k. לעקומה זו יש בערך צורה

של זרוע, ויש "מרפק" ב-k=4, כך שאם לא היינו יודעים טוב יותר כמה קבוצות יש - 4 תהיה בחירה טובה: כל ערך k נמוך יותר יהיה יביא לאינרציה גבוהה (ולמרחק רב של הנקודות מנקודות הבחירה), בעוד שכל ערך גבוה יותר (ולמעשה חלוקה לקבוצה נוספת) לא ישפיע יותר מידי, ויכול להיות שאנחנו מפצלים קבוצות לשניים ללא סיבה מוצדקת.

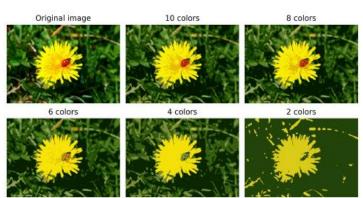
שיעור 10

שימוש בclustering לניתוח תמונה (clustering)

- 1. image segmentation הוא השם הכללי לחלוקת תמונה למספר פלחים לצורך עיבודה.
- א. בsemantic segmentation , לכל הפיקסלים שהם חלק מאותו סוג אובייקט מוקצים אליהם אותו קטע. לדוגמה, כל הפיקסלים שהם חלק מתמונה של הולך רגל עשוי להיות מוקצה לקטע "הולך רגל" וכל הולכי הרגל ייצבעו "באותו הצבע".
- ב. ב instance segmentation, כל הפיקסלים שהם חלק מאותו אובייקט בודד מוקצים לאותו אובייקט, אבל במקרה זה תהיה התייחסות שונה לכל הולך רגל. האבחון וה"צביעה" של כל אובייקט, אבל במקרה זה תהיה סמנטית מושגת כיום באמצעות ארכיטקטורות מורכבות אובייקט כשלעצמו בסגמנטציה סמנטית מושגת (CNN convolution neural network).

אנחנו הולכים לעשות משהו הרבה יותר פשוט: color segmentation. אנו פשוט נקצה פיקסלים ל- אותו קטע אם יש להם צבע דומה. ביישומים מסוימים, זה עשוי להספיק, למשל אם אתה רוצה לנתח תמונות לוויין כדי למדוד כמה יער כולל אזור שיש באזור, פילוח הצבע עשוי להיות יעיל.

נסתכל למשל על התמונה הזו – אני יכול לייחס לתמונה כאילו היא 10 קבוצות צבעים, או 8, או אפילו 2. למה החיפושית נעלמה? כי הנפח שלה אל מול יתר הצבעים הוא זניח, כך שלמרות שהצבע שלה שונה ובולט מאוד בתמונה, K Means לא מצליח להקדיש לה אשכול/

קבוצת סיווג משלה. כפי שהוזכר קודם לכן, K-Means מעדיף אשכולות של גדלים דומים – ומעשה את הרוב. יש יתרון בהקטנה של כמות הקבוצות בכך שיותר ייקליי לסווג עבור פיקסל נתון האם הוא חלק מהפרח או לא – כי זו שאלה בינארית – צהוב או לא צהוב, אבל אנחנו מפסידים חלק מהמהות של clustering – שדברים קרובים קשורים זה לזה, ולמעשה יימפספסיםיי את העובדה שמעבר לדשא ופרח יש פה גם חיפושית.

```
>>> from matplotlib.image import imread # you could also use `imageio.imread()`
>>> image = imread(os.path.join("images","clustering","ladybug.png"))
>>> image.shape
(533, 800, 3)

X = image.reshape(-1, 3)
kmeans = KMeans(n_clusters=8).fit(X)
segmented_img = kmeans.cluster_centers_[kmeans.labels_]
segmented_img = segmented_img.reshape(image.shape)
```

שימוש בclustering לpreprocessing

clustering יכול להיות גישה יעילה להורדת מימדים (dimensionality reduction), למשל אני

```
מבין שכדי להבין
   from sklearn.datasets import load_digits
                                                                            שמופיע כלב בתמונה
   X_digits, y_digits = load_digits(return_X_y=True)
                                                                               עיקר הפיקסלים –
Now, let's split it into a training set and a test set:
                                                                                יהיו לרוב במרכז,
   from sklearn.model_selection import train_test_split
                                                                               ולא בצדדים, ואני
   X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X_digits, y_digits)
                                                                               יכול "לזרוק" חלק
Next, let's fit a Logistic Regression model:
                                                                               מהמידע כדי לייעל
   from sklearn.linear_model import LogisticRegression
                                                                                 את הלמידה ולא
    log_reg = LogisticRegression(random_state=42)
    log_reg.fit(X_train, y_train)
                                                                             להיות מוסח ממידע
Let's evaluate its accuracy on the test set:
                                                                                  אמיתי אבל לא
   >>> log_reg.score(X_test, y_test)
                                                                                  בהכרח רלוונטי
   0.966666666666667
                                                                               שמצביע לי על מה
```

מופיע בתמונה. במיוחד כשלב עיבוד מקדים לפני שימוש במודל unsupervised. לדוגמה, נטפל 1,797 תמונות בגווני אפור בגודל 8×8 המייצגים את הספרות 0 עד בדאטה סט של הספרות המכיל 1,797 תמונות בגווני אפור בגודל 1,797 המייצגים את פר 1,797 עם מודל פשוט של 1,797 השלב להשתפר 1,797 של ידי שימוש ב-KMeans כשלב עיבוד מקדים.

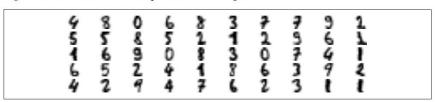
, במשמעות המילולית זה צינור, clustering נכיר מושג חדש – pipline במשמעות המילולית זה צינור, אבל המהות שלו זה ליצור תהליך מסוים, שהפונקציה תידרש לעבור דרכו שלב אחרי שלב. בשונה

```
from sklearn.pipeline import Pipeline
                                                   מפונקציה שמקבלת ערך ומחזירה
                                                    משהו, pipline יכולה להגדיר גם
    pipeline = Pipeline([
                                                          פעולות שונות שלא בהכרח
        ("kmeans", KMeans(n_clusters=50)),
        ("log_reg", LogisticRegression()),
                                                    קשורות אחת לשניה ואני מעוניין
                                                    שיבוצעו בסדר כרונולוגי שאקבע.
    pipeline.fit(X_train, y_train)
                                                    ניצור pipline שתחילה יקבץ את
Now let's evaluate this classification pipeline:
                                                     מערך הclusters 50-ל train, עייי
    >>> pipeline.score(X_test, y_test)
                                                        הגרלה של 50 נקודות במרחב
    0.98222222222222
                                                      בפעולת הk-mean, ולאחר מכן
```

יישם מודל רגרסיה לוגיסטי. הערה חשובה - למרות שמפתה להגדיר את מספר האשכולות ל-10, מכיוון שיש 10 ספרות שונות, לא סביר שהוא יצליח, כי יש כמה דרכים שונות לכתוב כל ספרה.

```
k = 50
kmeans = KMeans(n_clusters=k)
X_digits_dist = kmeans.fit_transform(X_train)
representative_digit_idx = np.argmin(X_digits_dist, axis=0)
X_representative_digits = X_train[representative_digit_idx]
```

Figure 9-13 shows these 50 representative images:

שתהיה קבוצה מסויימת של המספר 7 שנראית כמו 7, קבוצה של 1 שנראית כמו 1, וקבוצה של

יכול להיות

מספר שנראה או 1 או 7, אם באמת הרוב בתin של קבוצה זו הוא 7 – הוא יתייחס אליו כ7. נשים לב שאם נכניס לו 50 קבוצות, ואז נבקש ממנו להדפיס לנו נציג מכל קבוצה – נראה למשל שהספרה 1 מופיעה 6 פעמים, שמסווג אותה כספרה שונה, בגלל הבדלים מסוימים וכדי, לעומת 0 שמופיע רק 0 פעמים.

4. אבל עדיין נוכל לטעון שניתן לשפר, כי בחרנו את מספר האשכולות k=50 באופן שרירותי לחלוטין, ואולי יש בחירה טובה יותר. מכיוון ש-K-Means לחלוטין, ואולי יש בחירה טובה יותר. מכיוון לחלוטין, ואולי יש בחירה טובה יותר מכיוון לחלוטין, classification pipeline , כעת מציאת ערך טוב עבור k

```
cross עייי
   from sklearn.model_selection import GridSearchCV
                                                                                           .validation
   param_grid = dict(kmeans__n_clusters=range(2, 100))
    grid_clf = GridSearchCV(pipeline, param_grid, cv=3, verbose=2)
                                                                                             נשתמש ב-
   grid_clf.fit(X_train, y_train)
                                                                                      GridSearchCV
Let's look at best value for k, and the performance of the resulting pipeline:
                                                                                        כדי למצוא את
    >>> grid_clf.best_params_
    {'kmeans__n_clusters': 90}
                                                                                                המספר
    >>> grid_clf.score(X_test, y_test)
    0.984444444444445
                                                                                        האופטימלי של
```

With k=90 clusters, we get a small accuracy boost, reaching 98.4% accuracy on the test set. Cool!

למעשה לא מסתפק רק במיקום של כל הנקודה על הגרף ועל פיה לחזות מה המספר, אלא גם לאחר השיבוץ בגרף – לנסות להבין האם ניתן לחלק את הנקודות על הגרף לקבוצות נושא – לפי אותו רעיון מרכזי שדברים דומים נמצאים קרוב אחד לשני. אז מספרים שברור שהם 3, יהיו במקבץ מאוד קרוב, ומספר שהוא בין 3 ל8, יהיה בין 2 הקבוצות הללו, והמודל הזה עוזר לנו "להחליט" ע"י השאלה- לאיזה קבוצה הוא קרוב יותר.

5. הערה חשובה – שמנו לב שעברנו מדיוק של 96.6% לדיוק של 98.44% שעל פניו אנו יכולים שלא לייחס לכך משמעות, אבל יש לכך משמעות מאוד גדולה כי למעשה העלייה של 1.8% בדיוק הוא למעשה הקטנה של הerror שלנו כמעט פי 2! זאת אומרת יש לנו פי 2 פחות טעויות.

dimensionality reduction - הורדת מימדים

כלומר אם כל פיציר-תכונה/

מאובייקט אחד לאחר יהווה

כל כיוונון או שינוי קטן

יישות אחרת וקטגוריה אחרת, בפני עצמו כל אחד

אשכולות. אני

- 6. בעיות רבות של למידת מכונה כוללות אלפי או אפילו מיליוני פיצירים (תכונות). לא רק שזה הופך את האימונים לאיטיים ביותר, זה גם יכול להקשות בהרבה על מציאת פתרון טוב, כפי שנראה.
  בעיה זו מכונה לעתים קרובות קללת הלוש השלות שם יש לי עבור פיציר מסוים 100 אופציות אז עבור בחירה מסויימת יש 100 אופציות, אבל אם יש לי עוד פיציר עם 100 אופציות יש לנו כבר בסך הכל 10,000,000,000 בחירות אפשריות, עבור 5 פיצירים כאלו יהיו לנו 10,000,000,000 אופציות, זה קצב גידול גבוה מאוד, כי נוצרו לנו זה המון מימדים.
  - 7. מצד אחד אם ניקח מימד אחד אותו פיצ׳ר וקנה מידה ביחס לכולם- המידע שאוכל לקבל מזה הוא זעום, למשל רק הגילאים של הנוסעים בטיטאניק. אך מצד שני אם ניקח המון פיצ׳רים

0 1 2 3 4 #Dim

מהם יהיה למעשה מקרה (#Dim מהם יהיה למעשה מקרה .

קיצוני באותה תכונה ביחס לחבריו. זה המהות של מימדים, אם נסתכל בגרף הקוביות למעלה –

אפשר לצייר קובייה במספר מימדים, והשינוי במימדים יאפשר לנקודה מסויימת שניקח על הקוביה להיות קרובה יותר או פחות לקודקוד (לעניינינו – קטגוריה, תכונה) אבל אם יש יותר מידי מימדים, (אנחנו לא יכולים לדמיין את זה) כל נקודה תהיה רחוקה מכל הנקודות – כי בתכונה הזו, שאני מייחס אותה כדבר שונה מהותית – פיצ'ר נפרד – אין אף אחת כמוה, כלומר כל נקודה תהיה קיצונית. אם לבן אדם יש המון תכונות, תחומי עניין, משימות והתעסקויות – סביר להניח שישנו תחום אחד/ תכונה אחת שהוא קיצוני בו, כלומר שהוא חורג מגדר הנורמה הממוצעת ביחס ליתר האנשים. הסיכוי של נקודה להיות קיצונית אנומלית הולך ועולה, מכיוון שהמימדים מעין מקופלים בתוך עצמם – כל נקודה שניקח למעשה תהיה קרובה לאיזשהי פינה. מה זה משפיע עליי: העלאת מימדים פורסת לנו את המודל ומאפשרת לזהות קיצוניים – חריגים, שלא מעידים על האמת, כי המודל נועד "לנבא" בשביל האמצע, ולא בשביל הקצוות. ולכן אם יש יותר מידי פיצ'רים כל דוגמה הופכת להיות קיצונית באיזשהו אספקט. במרחב עם המון מימדים נוצר לנו מרחב עצום, שרובו-אפשר לומר "ריק", כמו לדוגמא החוות בארצות הברית שיכולים להיות מספר קילומטרים בין בית אחד לאחר – אין שום יכולת לקשר ביניהם.

שיעור 11

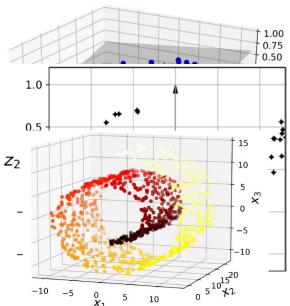
dimensionality reduction - המשך הורדת מימדים

 כאמור מימדים בשיח שלנו הוא פיצירים – תכונות, של האובייקטים בשורות, והבנו שככל שיש לנו יותר פיצירים אנחנו עלולים להיות בבעיה. בדיקת דם למשל מכילה מאות פרמטרים, כדי לאבחן מחלות מסוימות נדרש לוותר על חלק ולהצליח להתמקד באלו שההשפעה שלהם היא המשמעותית ביותר. כי אם נכניס את כולם למודל נקבל curse of dimensionality – מרחב מאוד דליל (sparse), ויהיה קשה לייצר ו אלגוריתם שמבין דפוסים וכדי. לכן אנחנו מוכרחים להוריד את מספר הפיצירים.

Projection

השיטה הראשונה להורדת מימדים היא Projection – היטל/ הקרנה. ברוב הבעיות בעולם האמיתי, הנקודות שבmin אינם מפוזרות באופן אחיד על פני כל הממדים. תכונות רבות לרוב עומדות לעצמן, בעוד שאחרות נמצאות בקורלציה גבוהה. כתוצאה מכך, כל מופעי הtrain למעשה

נמצאים בתוך (או קרוב ל) תת-מרחב בעל מימד נמוך בהרבה של המרחב הגבוה. זה נשמע מאוד מופשט, נסתכל על דוגמה, בתמונה ניתן לראות מערך נתונים תלת מימדי המיוצג על ידי המעגלים. ישנו מישור מסוים, לאו דווקא אופקי שמקביל למישור X1,X2, בו כל מופעי האימון נמצאים קרוב בו כל מופעי האימון נמצאים קרוב לאותו מישור: זהו תת-מרחב במימד נמוך יותר (2D) של המרחב הגבוה (3D). כעת אם נטיל כל נקודה כזו בניצב על תת-מרחב זה (כפי שמיוצג על ידי

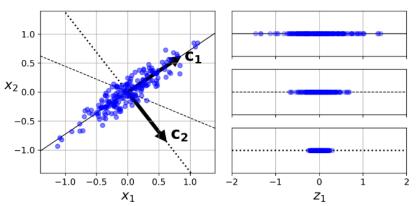
המופעים למישור), נקבל את מערך הנתונים הדו-ממדי החדש. זה עתה צמצמנו את הממדיות של מערך הנתונים מתלת-ממד לD. שימו לב שהצירים תואמים למאפיינים החדשים z1 ו-z2 מערך הנתונים מתלת-ממד לD. שימו לב שהצירים תואמים למאפיינים החדשים i ו-z2 ו-קואורדינטות של ההקרנות במישור). עם זאת, Projection היא לא תמיד הגישה הטובה ביותר להפחתת מימד. במקרים רבים תת המרחב עשוי להתפתל ולהסתובב, כמו במערך הנתונים המפורסם Swiss roll toy dataset, שבו ההיטל של הנקודות למישור של 2D לא יעיד באמת על התנהגות הגרף.

PCA

השיטה השנייה שנלמד היא Principal Component Analysis - PCA - ניתוח רכיבים ראשיים.
 הוא ללא ספק האלגוריתם הפופולרי ביותר להפחתת הממדיות. נניח ויש לי 3 משתנים – פיצ'ירים – מישורים, איך אפשר להחליף את שלושת המשתנים האלה במשתנה אחד! אפשרות אחת היא להחליף את המשתנים בממוצע שלהם, אבל יש כאן בעיה – איבדנו אינפורמציה. PCA מנסה למצוא וקטור - הערך האופטימלי (ייקרא גם הערך העצמי) של כל מישור – כלומר פיצ'ר – כך ששקלול שלושת המשתנים יביא לכך שאיבוד האינפורמציה יהיה מינימלי.

הוא בעצם יבחר מישורים – לאו דווקא המישורים מהפיזור המקורי, תחילה הוא יזהה את

המישורים בהם מרחק הנקודות הוא הקרוב ביותר לנתונים, ולאחר מכן הוא יקרין עליהם את הנתונים – כמו במסיסופרנוסם, ויבדוק מהי השונות של הנקודות על כל אחד מהם. המישורים

אותם הוא יבחר אלו מישורים אחרים, שמהווים קומבינציות שונות של הפיצ'רים המקוריים (למשל כמו ההפיכה של צבעוני לשחור לבן שלוקחים אחוזים שונים מכל צבע בRGB או למשל אם ניקח את הדאטה סט של הטיטאניק מישור חדש יכול להיות 0.2*מחלקה+0.5*גיל+0.3*שרד) כך שמישורים חדשים אלו ישמרו על כמות השונות המקסימלית, כדי שלא יטשטשו את ההבדלים שבין הנקודות ויגרום לאיבוד מידע. לאחר מכן אחרי שיבחר את הנקודות הוא ירכיב וקטור מסוים של שלושת המישורים, למעשה בכך הוא מקטין את כמות הפיצירים שנדרש להתבסס עליהם. דרך נוספת להצדיק את הבחירה הזו היא שהציר הוא שממזער את המרחק הממוצע בריבוע (R²) בין מערך הנתונים המקורי וההקרנה שלו על הציר הזה.

4. עם זאת – ישנם כללים לשימוש בPCA, אם תחשבו עבור מישהו את הממוצע של גובהו ומנת המשכל שלו, מה תקבלו? איזה משמעות יש לזה? לכן הכלל הראשון: יש להשתמש ב-PCA אך ורק לשקלול משתנים המבטאים אספקטים שונים של אותו הדבר, כך שלשקלול שלהם תהיה משתמעות. הכלל השני – אין משמעות למשתנה שמי, כלומר אם סימנתי גבר ב0 ואישה ב1, אין לייחס להם ערכים מספריים אלא סיווגיים, לכן הכלל השני: PCA נועד למשתנים כמותיים בלבד. הכלל השלישי: תמיד יש לבדוק האם ניתן להתייחס לכל הנתונים כמקשה אחת, או שמא יש בנתונים תת קבוצות של נתונים, כאשר בכל אחת מהן יש קשרים שונים בין המשתנים. למשל

מדידת אספקטים רפואיים אצל אנשים, כך שנחלק בין נשים לגברים שהנתונים הפיזיולוגיים והתגובות הפיזיולוגיות השונות אינן אותו דבר.

Explained variance ratio

סעבר להורדת המישורים אני מעוניין לקבל הסבר ליחס של השונות בין המישורים שנלקחומתוך שאיפה להגיע לפיזור שונות של 100%. הפעולה הזו מתבצעת ע"ימדוס אומר לך ש-84.2% מהשונות

```
>>> pca.explained_variance_ratio_
array([0.84248607, 0.14631839])
```

של הדאטה סט נמצאים לאורך המישור הראשון, ו-14.6% נמצאים לאורך

המישור השני. זה משאיר פחות מ-1.2% למישור השלישי, אותו הורדנו, כך שסביר להניח שהוא נושא מעט מידע.

6. מה זה אומר לי שונות של 100%! המושג קורלציה מתאר את המצב של עד כמה הדברים משתנים יחד – כלומר אם יש קורלציה של 100%, כלומר 1, זה מצב בו כאשר הראשון עולה גם השני עולה ולהפך, בעוד ש1- זה קורלציה הפוכה, כשהראשון יעלה השני ירד ולהפך. קורלציה 0 זה שום קשר אחד על השני. חשוב לדעת – הקשר בין קורלציה לשונות זה שקורלציה זה בעצם שונות מנורמלת. קורלציה של 100% אומר ש100% מהשונות בפיציר מסוים מוסבר עייי המשתנה הזה.

למשל התפלגות הטיפים במסעדה ביום מסוים הוא בין 10 ל100 דולר, ושעות הפתיחה של המסעדה זה מהבוקר לערב. קורלציה 1 בין הפיצ'רים הללו תסביר שיש התאמה מדויקת בין השעה לבין גובה הטיפ. בעוד שקורלציה נמוכה תצביע על כך שלא העובדה שהיום הלך והתקדם הוא זה שהשפיע על גובה הטיפ.

נניח שהקורלציה בין הטיפ למין במלצר יוצא 0.6, $\frac{(2000)}{(2000)}$ ממוצע הפרשי הנקודות מהפונקציה הלינארית בריבוע - ונקבל כי $\frac{(2000)}{(2000)}$ התפלגות השונות קשורים למין המלצר. יתר ה $\frac{(2000)}{(2000)}$ אחרים.

.7 דוגמא לאופו המימוש בקוד:

```
from sklearn.decomposition import PCA

pca = PCA(n_components = 2)

X2D = pca.fit_transform(X)
```

כאשר אני כותב 2 = n_components הכוונה היא להפעיל את הPCA כך שנבחר רק את 2 הפיצ'רים – מישורים – שמספקים לי את אחוז יחס השונות הגבוה ביותר. (חשוב לשים לב שלמרות שהם ה2 הראשונים יכול להיות שיחד הם מספקים מענה רק ל60% מהדאטה). אופציה אחרת היא לרשום 0.95 (components = 0.95 כלומר תביא לי כמות פיצ'רים שיחד מספקים הסבר ל95% מהשונות.

```
pca = PCA()
pca.fit(X_train)
cumsum = np.cumsum(pca.explained_variance_ratio_)
d = np.argmax(cumsum >= 0.95) + 1
```

מהשונות נוכל לוותר על רוב

הפיקסלים ולהישאר עם 154

כמובן ישנו הבדל מבחינה חזותית בין המספרים הרגילים לבין אלו הדחוסים, אך כמו שגם ניתן לראות הם לא מפריעים לנו בזיהוי של –

הפיקסלים המשמעותיים!

אילו מספרים אלו.

9. בדאטה סט של הdigits MNIST – אנו נדרשים לזהות את המספרים מבין אלפי תמונות בגודל של 28*28 פיקסלים, כלומר בסהייכ 784 פיצירים, שלעבור עליהם יהיה אולי מדויק אבל לא יעיל בכלל, כי כאמור ודאי שיש פיקסלים שמשפיעים מאוד על ההבנה וכאלו שלא. הורדת המימדים היא למעשה לקחת הרבה פחות פיצ'רים, בצורה כזו שהexplained variance יישאר גבוה. אם

 $pca = PCA(n_{components} = 154)$ 95% כך שיוסבר PCA נפעיל עליו את X_reduced = pca.fit_transform(X_train) X_recovered = pca.inverse_transform(X_reduced)

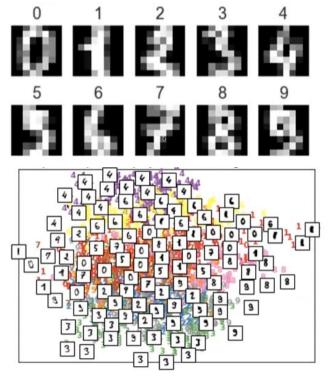
Compressed

Original

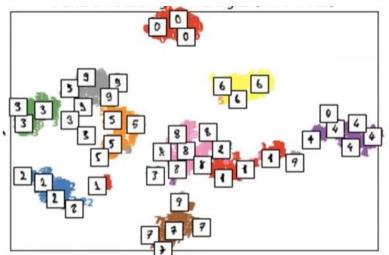
שיעור 12

T-SNE

1. גם כאשר נתונה לנו תמונה של בסך הכל 8 על 8 פיקסלים – עדיין מדובר על 64 מימדים, שמהם אני אצטרך לסנן ולעבוד עליהם על מנת למצוא את הרלוונטיים ביותר. לכן כאשר מדובר ביותר פיקסלים, כמו שיש בתמונה רגילה – יתקבלו אלפי מימדים. PCA ראינו את האלגוריתם של שלמעשה מוריד מימדים עייי יצירת קומבינציה לינארית של המימדים כך שנוכל להוריד מימדים אבל עדיין לשמור על השונות של האובייקטים כך שיהיו פרוסים בגרף חדש לפי אשכולות – קלסטרים. אנו יכולים לראות בציור איך הוא חילק, ונראה כי 8,9,5 קרובים אחד לשני בגלל

הדמיון ביניהם, בשונה מ3 ו4 שנמצאים ב2 קצוות שונים. האם אני יודע לומר משהו על ציר הx: לא, וזה גם לא משנה לי, PCA עוזר להוריד מימדים ולהגיד מה דומה למה, אבל לא לסווג לקלאסים, את זה המודל יצטרך לעשות בהמשך. הציור למעלה כן מספק לי מושג שיש איזשהו דפוס – pattern – אבל הויזואליזציה לא מאובחנת באופן מהותי, למשל אנו יכולים למצוא 6 גם בפינה הימנית העליונה ליד 0 ו1, אבל גם בקצה השני, כמעט פינה השמאלית ליד 2,5. לכן PCA לא עוזר לי בויזואליזציה. מה אד זה אך אך מימדים, מורידה מימדים טועים טועים טועים אלרוב אנשים T-sne ביא מטודה שלרוב מימדים, אך מחודה מימדים.

שהיא עושה זה שהיא לוקחת מימד גבוה ומציירת אותו במימד נמוך יותר. כלומר לא מורידה מימדים אלא מייצרת לי ויזואליזציה קליטה יותר. נסתכל על התמונה הזו של התוצאה מTSNE, אמנם יש אי דיוקים, למשל שיחד עם קבוצת ה7 יש גם 9 אחד,

אבל הדברים הרבה יותר ברורים, כי אכן יש דמיון בין 7 ל9.

- השאיפה של t-sne השאיפה לייצר לאחר השימוש באר ב-PCA חלוקה כך שבתוך כל קלאס תהיה מינימום t שונות, אבל בין קלאסים שונים מקסימום שונות.
  - 4. סרטון שממחיש יפה את הרעיון של האלגוריתם -

https://www.youtube.com/watch?v=NEaUSP4YerM

מחברת גיטהאב -

https://github.com/shivanichander/tSNE/blob/master/Code/tSNE%20Code.ipynb